

ПРОЗОРЕЦ

отбори
И ВМЖ

1
'07

В ГЛАВНОТО - ЕДИНСТВО, ВЪВ ВТОРОСТЕПЕННОТО - СВОБОДА,

Пролетният брой на списанието, който държите в ръцете си, съчетава две теми - Великден и молитва. За пръв път те се свързват три дни преди първия Великден на хълма до Йерусалим, наричан Голгота. Едни от последните думи на Исус Христос на кръста: "Отче, прости им, защото не знаят какво правят" изразяват молбата Му към Бог Отец за Неговите палачи.

След възкресението и възнесението Си на небето, Исус като Първосвещеник продължава да се застъпва за хората пред Бог Отец, изслушва техните молитви, отговаря, при това невинаги така, както те искат (как - вижте в статията на презвитер Иван Вълков "На молитвената кула").

Ако искаме да получаваме все повече положителни отговори, необходимо е да се молим така, както ни препоръчва самият Божи Син. Неспазването на Неговите условия, едно от които е да поставим Божията воля по-високо от

нашата (нека си спомним молитвата "Отче наш"), може да ни отведе до взаимоотношения не с живия Бог, а с измамливи духове (Ралф Мюе споделя горчивия си опит в статията "Чувах как проклинам Исус").

Молитвата обаче не е само средство да се осъществят нашите желания и да се решат проблемите, които тук и сега ни изглеждат нерешени. Чрез нея се приближаваме към Бога и влизаме в единение с Него, а това променя самите нас, променя нашата природа, която е източник на проблемите ни, по-точно самата тя е проблем, за което може би не се досещаме. Вече променени, можем да сравним настоящето с миналото и да се ужасим, но ако останем далече от Бога, и в най-дръзките си мечти няма как да си представим щастието на живота в Божието присъствие. За някои аспекти от тази промяна пише Калин Михайлов в статията си "Молитвата - път за изцеление на сърцето».

Предвеликденската молитва на Христос е молитва на Страдания. Великденската молитва на християните е

Молитва

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:

Главен редактор: Светлана Григорова
Стилистичен редактор: Люба Никифорова
Коректор: Уляна Василева
Превод: Наталия Иванова
Дизайн: Йордан Пеянски
Снимки на кориците: www.shutterstock.com
Сътрудници: Борислав Георгиев, Манол Манолов, Марина Тодорова

ИВАН ВЪЛКОВ, ЙОРДАН ПЕЯНСКИ,
 КАЛИНА СОТИРОВА, ЛЮБА
 НИКИФОРОВА, САРКИС ОВАНЕСЯН,
 СВЕТАЛАНА ГРИГОРОВА

ВЪВ ВСИЧКО - ЛЮБОВ! БЛАЖЕНИ АВГУСТИН

благодарност на Христос за страданието Му, което завършва със смърт. За три дни. На третия ден Той възкръсва. А днес...

... днес ръцете ти замесват
великденските хлябове
и някой скоро ще помести плочата
от гроба на приспаните надежди

И ще се люшне шареният свят
пред погледа
пречистена душата ще притихне
и ще приседне в тъмното да се помоли

Ще приседнеш в тъмното да се помолиш

Ще приседнем в тъмното да се помолим

После ще начупим хляба.¹

Светлана Тригорова

¹ Пенка Ватова. Великденско, www.slovo.bg

та

Материали могат да се използват само със съгласието на редакцията. Вашите отзиви и препоръки по съдържанието и оформлението на списанието, както и авторски материали - статии, разкази, стихове, рисунки, снимки, - изпращайте на адрес:

Фондация "Светлина на Балканите", П.К. 33, 1336 София
e-mail: prozoretz@mail.bg

Авторите носят отговорност за своите материали. Мнението на редакцията не винаги съвпада с тяхната позиция. Получените материали не се рецензират и не се връщат. Материалите на стр. 8, 24, 26 и 31 са преведени със съгласието на списанията „Вера и живот“ и „Тропинка“.

Интернет страница: www.prozoretz.bg

СЪДЪРЖАНИЕ

- 2 ..... Светлана Григорова
МОЛИТВАТА
- 4 ..... Александър Мен
ВЪЗКРЕСЕНСКАТА ТАЙНА НА ЦЪРКВАТА
- 7 ..... Якоб Кръокер
СМИСЪЛЪТ НА МОЛИТВАТА
- 10 ..... Зора Динчева
НОВИЯТ КВАРТАЛ
- 13 ..... Иван Вълков
НА МОЛИТВЕНАТА КУЛА
- 16 ..... Наталия Иванова
ПОКЛОНЕНИЕ С ДУХ И ИСТИНА
- 18 ..... Калин Михайлов
МОЛИТВАТА - ПЪТ ЗА ИЗЦЕЛЕНИЕ НА СЪРЦЕТО
- 22 ..... Никола Бургон
УЧЕН И ЕВАНГЕЛИСТ
- 24 ..... Ралф Мюе
ЧУВАХ КАК ПРОКЛИНАМ ИИСУС
- 26 ..... Марина Михайлова
400 ГРАМА ЛЮБОВ...
- 29 ..... Наталия Войтенко
БОГЪТ НА МИЛЕНКА
- 31 ..... "Прозорец"
КОНКУРС
- 34 ..... Борислав Георгиев
КРЪСТОСЛОВИЦА
- 35 ..... Малина Николчева
МОЛИТВА

От самото начало свързваме евангелската история с крушение, от което се ражда победа. Разочарование, упадък, тъга, униение, смут и изведнъж - неочакваното действие на Божията чудна сила.

В това се състои удивителната разлика между християнството и живота на самия Христос на земята, от една страна, и всички други събития, свързани с религията и историята на света, от друга. Защото тук има възход като че ли към някакъв венец и изведнъж - провал и пълна катастрофа. Учениците на Исус Го изоставят и побягват: единият Го предава, другият се отказва от Него, останалите не искат да Му помогнат и Църквата от самото начало е потискана.

Римският историк Тацит, един от първите, които описват историята на християнството, без да са християни, свидетелства, че основоположникът на това «суеверие», някой си Христос, е разпнат на кръста при Понтгий Пилат. Въпреки това потиснатото за определено време суеверие отново възкръсва и се разпалва. Всъщност тук не се изразявам точно: става дума не толкова за християнството, колкото за Христос, но те са неразделни. Богочовекът, Който се явява на света, се изразява по човешки, идва с риск да изпита най-лошото на този свят. И опасността е почти фатална, защото светът е устроен така, че се обръща срещу доброто с цялата си разрушителна и погубваща сила. Затова боговъплъщението несъмнено се превръща в богострадание. И тук Христос не само повтаря съдбата на преследваните пророци, но сякаш

слиза до най-дълбокото дъно, в самия ад на унижението, така че делото Му изглежда напълно унищожено.

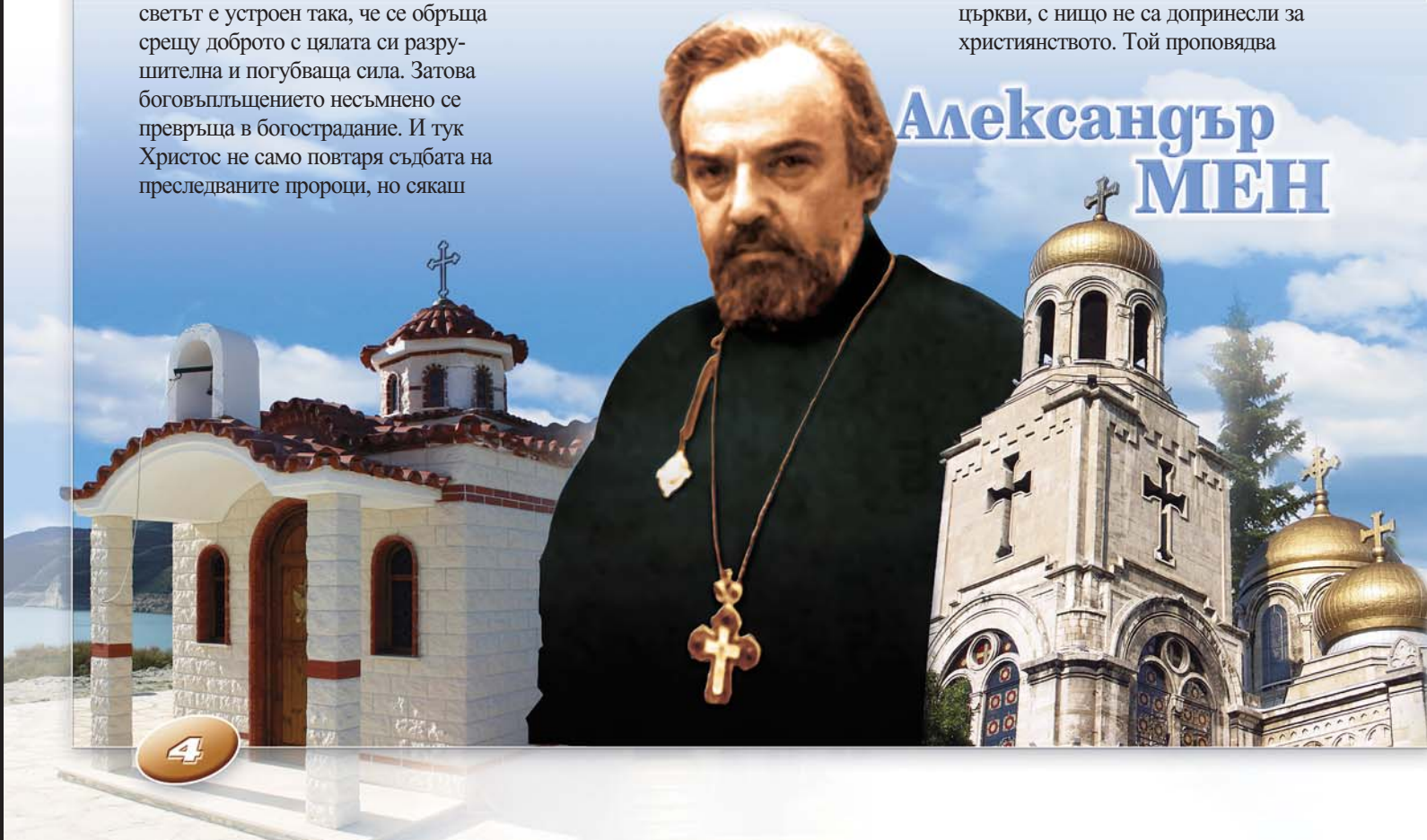
Той не намира подкрепа от църковните власти, няма множество последователи, а тези, които има, се оказват твърде слаби и плахи. Всичко се обръща срещу Него. И когато Го водят на Голгота, Той е изоставен от всички - това е най-тежкото поражение, което можем да си представим. Не е възможно да се опише по-страшен провал. Не само че последователите Му ги няма, но дори и жените Го следват отдалеч, както четем в Евангелията. Наоколо са тържествуващите юдейски свещеници и водачи или простите палачи, които с безразличие си поделят дрехата Му. Наистина би могло да се каже, че възникналото движение е унищожено още в зародиша си.

Година или може би три - това е кратък срок за създаване на световна религия. Знаем, че Буда проповядва до дълбока старост и извървява много пътища. Христос минава като мълния, проблясва на историческия хоризонт -

млад е и не получава подкрепа от никого. По този начин Неговото историческо унищожение е пълно - точно толкова, колкото е пълна и внезапната Му победа.

Може да се каже, че християнството е религия на смъртта, която веднага се заменя с живот. И думите, които ап. Павел казва за себе си и за Църквата, по-късно потвърждават до каква степен животът на Христос продължава в живота на Неговите ученици: «Смятани... като на умираше, а ето, живеем.» Апостолът казва това още тогава и то се повтаря постоянно. Неизменно в историята на Църквата има невероятни разочарования и тя сякаш неведнъж е обезсърчена, но чрез Божията сила възкръсва толкова пъти, колкото над нея тържествуват враговете ѝ - вътрешни и външни. При това външните врагове се оказват много по-малко от вътрешните. Като четем Посланията на ап. Павел, виждаме какви страсти, какви спорове, какви разпри раздират Църквата отвътре, какви трудности има в отделните общности, така че дори самият апостол понякога стига до отчаяние. И забележителното е, че когато ап. Павел умира и минава период от време, той е забравен в градовете, в които е основал църкви, а и тези църкви изчезват. Много от градовете, където апостолът създава църкви, с нищо не са допринесли за християнството. Той проповядва

Александър
МЕН

Възкресенската Втайна на Църквата

основно в Гърция, където ранното християнство не се обособява в прочути центрове, и не проповядва в Египет, а там християнството се развива най-интензивно. Знаем, че най-изявените църкви в епохата след апостолите са Александрийската, Антиохийската, Йерусалимската, а в Мала Азия, където ап. Павел влага всичките си сили и ап. Йоан служи по-късно, Църквата дава доста по-малко плодове. Но по-късно отново възкръсва.

От пепелта, останала там, се явяват нови учители на Църквата. От Кападокия, за която тогава се говори, че е страна с най-ниско жизнено равнище (има дори шега, че когато змия ухапе кападокиец, тя умира), произлизат Василий Велики, Григорий Нисийски и други отци на Църквата. В Мала Азия възникват силни духовни движения - християнството постоянно сякаш възкръсва от нищото. Когато то отслабва в гръцките територии, неочаквано започва да дава плодове в славянските страни. Когато Римската империя е разрушена от варварите,

словото на Църквата започва да прониква именно в тази варварска среда. Когато най-ценното наследство на Римската империя - правото - е унищожено при нахлуването на хуни, готи, гали, Римската църква

запазва съзнание за това право, става стълб, замък сред бушуващите води, съхранил римското право, понятието за единство, за ред. Когато еретиците нападат Църквата, има моменти, в които сякаш всичко ще бъде разрушено. В началото на IV в., когато идва Арий, се стига до там, че почти всички епископи преминават на страната на арианите и само дякон Атанасий защитава православие, но след това православие отново тържествува.

После идва опасността от секуларизация на християнството. Случва се най-страшното - императорите стават християни. Страшното е това, че Константин не позволява свобода на вероизповеданието, а превръща християнството в държавна религия. (По-точно отначало той узаконява правото на свободно вероизповедание, но постепенно се налага другата тенденция. По-късно неговият приемник я затвърждава.)

Започва една ужасна секуларизация на Църквата. Ако по-рано да бъдеш християнин, означава да си подложен на гонения и неприемане, да си нерядко в опасност, да изпитваш трудности в живота си, то сега, за да станеш царедворец, непременно трябва да си ревностен християнин. В желанието си да спечелят богатство, сан, милостта на императора, хората започват да се кръстят, да посещават храмове, да даряват средства за църковни сгради, да издигат олтари и т.н.

Тук вече езичниците като че ли имат право да тържествуват. Църквата видимо се задушават под тежестта на собствената си сграда. И именно тогава се появяват борци срещу тази

секуларизация: безпощадният Йероним, който бичува жлъчно дори римското общество, Йоан Златоуст, монахът на престола на византийските патриарси. И тези борци, които често загиват в неравна битка, спират започналия упадък, те успяват да запазят в Църквата онази вена, по която тече здрава кръв.

Колко случаи има, когато провалът е почти неизбежен и всеки път Бог праща Свои пророци и спасява народа Си. И накрая стигаме до границата между двете епохи - средновековния и новия свят. Настъпва превратният момент, водещият XV-XVI в. Възпитани от църковните йерарси, вярващите придобиват самостоятелност. Но църковните служители не разбират, че народът встъпва в нова фаза на развитие. Само отделни водачи на Църквата го осъзнават. Савонрола, Ян Хус, Майстер Екхарт разбират, че настъпва нов период. Но като цяло йерарсите «не разпознават часа, в който Бог ги посети». И тук започва драмата, загубата, отклонението от християнството в езическия Ренесанс. Езическото става по-привлекателно от християнството. Но сега Господ не дава Църквата да загине. На Запад Той издига движението на Реформацията, което въпреки крайностите си играе съществена роля, възражда духа, силата на вярата. На Изток също стават сериозни търсения.

Отново идва тъмната епоха на XVII - XVIII в., когато разумът царува, издигнат в степен на божество, когато хората вместо духовното търсят материални основания и формули за един свят, който

Борците, които често загиват в неравна битка, спират започналия упадък, те успяват да запазят в Църквата онази вена, по която тече здрава кръв.

Всеки път, когато гробът е затворен и запечатан, идва нова вълна и отново ангелът пита: „Защо търсите Живия между мъртвите? Няма Го тук, а възкръсна.“

функционира като машина. С това се заразява съзнанието и на мислителите, и на широките маси. Но на фона на материализма, просветата, енциклопедизма, революциите Църквата бавно започва да намира нови, все още скрити източници за живот. В речта, изнесена в един от Парижките домове, Волтер казва, че след сто години Библията ще може да се намери само при антикварите като паметник за глупостта на предишните поколения. Минават сто години. Именно в тази сграда по ирония на съдбата се основава световно Библейско дружество, което разпространява Библията в стотици хиляди екземпляри по целия свят. Руската православна църква от XVIII в. е под опеката на самодържавната власт, която прави всичко възможно да унижи Църквата, да я направи покорен слуга, да я отрови. Глава на Църквата е императорът. Екатерина II заявява, че от този момент нататък тя е глава на Църквата. Свещениците стават платени чиновници на държавата, тайната на изповедта е престъпена: свещениците са задължени да доносничат за всичко, което чуят на изповед, ако има връзка с държавата. Децата на духовниците не се допускат до никакви други учебни заведения освен до семинариите.

Всичко това поражда крайно отрицание сред елита на Русия през XIX в. и явления като Лев Толстой не са случайни. Само прозорливите хора като

Достоевски успяват да видят под тези развалини истинския дух на Църквата, да видят светлина. Нещо повече, държавата, която за определен период все още

се придържа към християнската форма, по-късно я отхвърля и вече функционира в цялата си «красота», без християнско покривало. Тогава тя обявява открито война на Църквата, като твърди, че тази институция няма място на земята. И Църквата трябва да умре, защото преди това прекалено дълго е била измъчвана, също както Христос умира на кръста толкова рано, че Пилат дори се учудва. А причината е, че преди да бъде разпнат, е бил бичуван, бит и изтезаван. Изглежда вековното унижение на Църквата не ѝ позволява да преодолее тези удари, тя трябва да рухне. Всичко е изтребено, оплюто, осмяно... Това не може да не разруши Църквата. Нещо повече, стремежът на по-добрата част на духовенството да я реформира води до движение за обновяване, но с уродливи форми и насоки. Конфликтите между различните епархии (Руската църква се разпада на няколко епархии, които враждуват помежду си) съвсем уронват авторитета ѝ. Отвътре всичко се руши, отвън всичко се унищожава: постепенно се затварят изцяло духовните учебни заведения, храмовете, Църквата е изгонена от училищата, няма нито литература, нито духовна просвета, спира да се издава Священото Писание и всякаква религиозна литература, проповядването се наказва сурово и безпощадно - земята е изгорена, гробът е готов, камъкът е сложен, стражата е изпатена.

Но удивителното е, че след всичко това Църквата отново оживява. Спомням си, че след войната по цялата територия на Съветския съюз имаше само 100

храма, но веднага щом разрешиха храмовете да бъдат отворени, 25 хиляди общини подадоха молби. Спомням си тълпите, които препълниха Елоховската църква, отворената Лавра, в която по това време имаше някакви учебни заведения и общежитие. Където се откриваше храм, целият площад беше препълнен с народ. Хората се устремяваха към Бога, макар че йерарсите, духовенството, нищо не можеше да им даде: нямаше нито подготвени свещеници, нито достатъчно епископи. Нямаше нищо, имаше само отворени храмове, където се отслужваше литургия. Нищо повече.

Западът е застрашен от друга опасност: практическото материализъм, стремежа към комфорт, шум, суета. За това можете да придобиете представа, ако гледате филма на Ром «И все пак аз вярвам». Тази побесняла цивилизация е също толкова сериозна опасност и враг на Църквата. Но именно там, където цивилизацията тържествува в най-голяма степен, възникват нови движения на Божиите синове и дъщери, непрекъснато се пораждаат огнища на нова духовност. Всеки път, когато гробът е затворен и запечатан, идва нова вълна и отново ангелът пита: «Защо търсите Живия между мъртвите? Няма Го тук, а възкръсна.»

За този ден, Великден, се готвим всеки според силите си - с въздържание, молитва, четене. Общо взето, стараем се да използваме това време за задълбочаване на духовния си живот. За съжаление, понякога с настъпването на празника забравяме всичко това и неволно тръгваме назад. Но нека помним, че Великден не е край, а само начало, начало на призива. После Господ призовава Своите ученици - наближава празникът Петдесетница, празникът на Божия Дух, Който Той праща върху всеки от нас. Всеки един трябва да се подготви и за това - да се готви за деня на Петдесетница не по-малко сериозно. Ако през този период няма строги правила - за храната и т.н., - то трябва да има усилен молитви, четене, упражнения, съвместни беседи. Всичко това е подготовка за празника Петдесетница.

Александър Мен

На тези, които искрено търсят истината, Христовата Църква винаги е готова да даде отговор на основните жизнени въпроси. Сред тях е и въпросът за смисъла на молитвата.

Йоан Златоуст, велик Отец на Църквата, живял през IV в., свидетелства: „Няма нищо по-могъщо от молитвата, нищо не може да се сравни с нея.”

Учени от различни направления, богослови и философи са се опитвали да разкрият тайната на молитвата. Марбургският богослов Фридрих Хайлер признава: „Много малко са тези, които са успели да проникнат в Светая Светих на молитвата, да надникнат в душата на молящия се, да доловят страха и трепета, стремежите и желанията, вярата и доверието му. Повечето изследователи стигат до преддверието и дори не подозират за чудесата, които стават в светилището на молящата се душа.” Затова Църквата постоянно подкрепя свидетелството си с молбата на Филип към Натанаил: „Ела и

начало признаваме основополагащия постулат на вярата, че само Църквата може да отговори на въпроса: „Има ли смисъл молитвата?” Нейният отговор може да бъде единствено отговор на вяра. Само въз основа на своята вяра в Бога и Неговото откровение Църквата може да говори за онова молитвено общение с Бога, което в хода на цялата история се доказва като свята действителност - онази действителност, която, макар и отхвърляна и отричана, е невъзможно да бъде опровергана.

Всъщност кои са основополагащите постулати на вярата?

ВЯРАТА В БОГА КАТО ЛИЧНОСТ

Молитвата не е безсмислица, ако човек вярва в Бога като Личност, т.е. ако Бог за него не е идея, а най-висша Личност в мирозданието и най-висш авторитет в историята. Идеята за божеството лежи в основата на всяка религия. Но всяка идея, дори най-възвишената, винаги е абстрактна и е безличностна. Вярно е, че в слепия си фанатизъм човек може да се отдаде страстно на някаква идея. Той може да я превърне в съдържание на вярата си, сила на действията си и цел на надеждите си. Но не може да се моли на нея. В своите нужди и страхове, в грижите си и съмненията той няма да намери прибежище в нея. Нито една идея, дори най-

виж! (Йоан 1:46).

Човек може да изпита тайнството на молитвата в живота си, но не е възможно тя да бъде напълно обяснена. Защото, както казва датският епископ Монрад: „Молитвата е свят сам по себе си и може да я познае само този, който живее в този свят.” Фактът, че молитвата е непосредствен диалог на човешкото аз с божественото Ти, Църквата знае от свидетелствата на Свещеното Писание и от опита на всички, които някога са се молили на Бога с дух и истина. Защото въпросът не е в това, как народите някога са почитали боговете си, призовавали са идолите си, жертвали са на техните олтари, а в това, как вярващият чрез молитва общува с Бога. По такъв начин от самото

Смисълът на молитвата

Макар че някои продължават да тъкват обръшането на човека към Бога като слабост, в молитвена битка той винаги е намирал онези побеждаващи света сили, които напразно би търсил в самия себе си

висшата, не превишава силата на порива, с който човек ѝ се отдава. Когато под натиска на грижите и обстоятелствата собствената сила се пречупи, заедно с нея рухва и идеята. Който се базира на идеята, винаги търси прибежище в онези сили, които човек носи в самия себе си. Така молитвата, насочена към една идея, в действителност е безсмислица. Но молитвата се изпълва с дълбок смисъл, когато молещият се със своето човешко аз застава пред божественото Ти. Тук човек застава на коленете не пред тайнствена сила, покорява се не на неизбежна съдба - не, той стои в своята немощ пред живия Бог.

Съвременните идеологии полагат огромни усилия да върнат народите към първоначалните религии, като твърдят, че всеки човек носи в себе си своята съдба. По този начин той е призван да бъде творец на самия себе си и господар на съдбата си. Римският философ Луций Сенека, съвременник на Исус и на апостолите, пише: „Съдбата се възползва от правото си и не може да бъде разколебана чрез молба. Не е възможно тя да бъде умилостивена нито чрез съчувствие, нито чрез благодарност. Защо плачеш? Какво искаш? Всичко това са напразни усилия. Престани да се надяваш, че съдбата, която е предначертана от боговете, може да бъде променена чрез молитва.”

Да, молитвата е безсмислица, ако е обърната към съдбата или към абстрактния бог в самия човек. Молитвата е безсмислица, ако човек е избрал да вярва например в „немската“ религия: „Вярвам в бога на немската религия, който живее

в природата, във възвишения човешки дух и действа в моя народ.” По този начин се отричат личните взаимоотношения на човека с Бога посредством молитвата. Паулзен, един от съвременните философи, пише: „При личните взаимоотношения хората споделят мисли и чувства, извършват определени действия - съвместни или по някакъв начин засягащи всеки от тях. Дори най-дръзкият антропоморфизъм не би се осмелил да твърди, че такива взаимоотношения могат да съществуват между Бога и човека. Нима някой ще дръзне да каже, че тук се проявяват отношения, подобни на тези между родители и деца, приятели и съседи?”

На въпроса на Паулзен ап. Павел отговаря утвърдително. Неговото служение произлиза именно от такива взаимоотношения. Като се основава на своите апостолски пълномощия и на огромния си опит във вярата, той пише на Римската църква: «Не сте приели дух на робство, та пак да живеете в страх, а сте приели дух на осинование, чрез който и викаме: „Авва, Отче!” Така самият Дух свидетелства заедно с нашия дух, че сме Божии чедра» (Римл. 8:15-16).

Свидетелството на ап. Павел потвърждава опита на множество вярващи през всички времена, които, както се изразява Фр. Хайлер: „Казват не просто, че съществува личностна връзка между Бога и човека, но и че са изпитали тези взаимоотношения като непосредствени, задушевени и постоянни. Бог действително е бил за тях Отец, Господар и Приятел.”

Исус учи Своите ученици да се молят, но никак не и с намерението да даде на Своите ученици в молитвата „Отче наш” основа за литургия на нов култ. В предадената ни Господна молитва са се отразили много дълбоко вътрешният духовен характер, всеобхватната широта и крайните цели на Неговото молитвено общение с Бог Отец. Диалогът на Исус с Бог Отец не е беседа на творението с Твореца, на роба с Господаря, на поданика с Царя. Това е общение на Сина с Ощеца. Вярващият, който живее в духа на Исус Христос, т.е. в дух на осинование, живее в подобно общение с Бога, своя Отец. За него молитвата не е само разговор с Бога, но и смирение, за да може Бог да говори с него.

ВЯРА В БОЖЕСТВЕННОТО САМОВЛАСТИЕ

Бог е нещо много повече от една идея. Той е съзнателно действаща, независима и пълновластна Личност. В Своята воля и в Своите действия Той е независим от човека, противопоставя се на претенциите на царете, не се влияе от борбата на народите, желанията на демоните и силите на преизподнята: «Ще си спомнат и ще се обърнат към Господ всички земни краища и ще се поклонят пред Теб всички племена на народите; защото царството е на Господ и Той владее над народите» (Пс. 22:27-28).

Божественото откровение в Христос е не просто сила, а възпътена Божия сила. Съдържанието на благата вест ап. Павел обобщава така: «Ние проповядваме... Христос, Божия сила и Божия премъдрост» (I Кор. 1:23-24). Бог действително е Този, Който господства над цялото творение, включително и над народите. Това, което ние наричаме чудо, за Него е просто творческо действие. Зад събитията, които ние назоваваме

история, стои Неговото върховно владичество. Какво са плановете на хората в сравнение с Неговото величествено господство над небето и земята, в сравнение с Неговото пълновластно управление над народите и над техните водачи! Той изрича дума и народите изчезват под диханието Му. Така само при условие, че Бог действително е Бог, има смисъл човек в нужда и безсилие да търси прибежище при Него. Тоест по думите на ап. Павел само тогава има смисъл да се обръщаме към Бога в молитва, ако Той може да обърне всичко в благословение.

Макар че някои продължават да тълкуват обръщането на човека към Бога като слабост, в молитвена битка той винаги е намирал онези побеждаващи света сили, които напразно би търсил в самия себе си. На колене са се извоювали победи, преодолявало се е отчаянието, възраждала се е надеждата. Без Божията намеса никой никога не би могъл да изпита нещо подобно. А за онези, които пребъдват в общение с Бога, в крайна сметка молитвата става съдържание на целия им живот. Бог за тях е постоянният душегрижител, на Когото те доверяват всички тайни на своята душа.

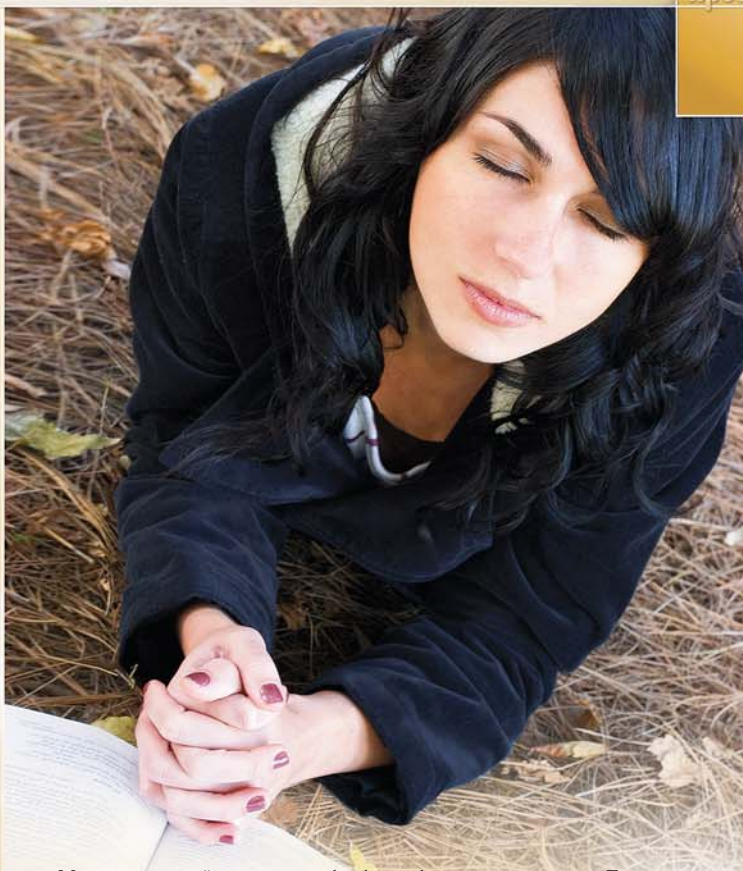
Епископ Монрад свидетелства: „Всичко, което вълнува душата ни, възвишеното и всекидневното, всичко можем да включим в нашата молитва.” А Мартин Лутер ни е оставил прекрасната мисъл: „Всяко вдишване на християнина е молитва: колкото пъти вдишва, толкова пъти се и моли.” Привърженикът на всяка друга религия не е „раб Божи”, а „господар на божественото в себе си”. Човекът герой не очаква благодатта на спасението, а сам се опитва да създаде нравствено спасение и благодат.

В природата на човека е заложен стремежът му да помогне сам на себе си. Той се обляга на собствените си сили, удвоява енергията си, насочва действията си, активира вътрешните си резерви, за да възтържествува над обстоятелствата. Но кой не би отрекъл, че в края на краищата той търпи крах?!

Каква промяна обаче настъпва в живота на всички, които са потърсили прибежище у Бога! В молитва те познават Бога, Неговите пълновластни действия, неустоимата Му утеха, прошката, която дава. С това се обяснява тайнството на старозаветните псалми, които макар да започват с оплакване, стенания, признание за вина, завършват с благодарност, славословие и преклонение пред Бога. В молитвата човек търси прибежище у Бога и Бог в Своето пълновластие отговаря на човека в неговата нужда и му дава да познае божествените дела като чудо на благодатта.

ВЯРА В БОЖИЕТО ОТКРОВЕНИЕ

Но за Бога върховната власт не е най-главното. Неговите независими от нищо действия са откровение за човека. Поради Своята милост Той открива Себе Си на хората, за да Го познаят като Този, Който носи избавление. Чрез Своето откровение Бог цели да стигне до човека, да го утеши и укрепи, да го просвети, да го води или предупреди, да го изправи пред избор. Ако Бог говори, Той винаги се обръща към конкретни хора в конкретен момент от историята.

Молитвата действително би била безсмислица, ако Бог не бе поставил господството Си над творението и историята в служба на Своето откровение. По думите на бл. Августин Бог не е „безкрайно, неизменно единство, а жива мощ на волята; не е спокойна тишина, а активно творческо усилие; не е вечен покой, а вечно действие; не е висше битие, а най-висш живот”. Това се потвърждава от безкрайните свидетелства в Свещеното Писание, които говорят за могъщата намеса на Бога в живота на отделни хора и цели народи.

Дали човек възприема Божието откровение като милост, или като осъждане - това се определя от неговото отношение към Бога. Ако той се уповава с доверие на Словото и делата на Бога, божественото откровение ще бъде за него спасение и избавление. Но ако го отхвърли, всъщност ще отрече самия Бог в Неговото Слово и ще започне да се съпротивлява на Неговите действия.

ВЯРА В БОЖИЕТО ПРИСЪСТВИЕ

Божие присъствие надхвърля неизмеримо всички светилища и храмове в света. Макар Бог в някои периоди е използвал определени места, за да яви Своите откровения, Той никога не е бил ограничаван с тях. За тези, които са Го търсили и са отправяли молитва към Него, Той винаги е бил близо. Пророците свидетелстват, че Бог може да бъде намерен не само на Сионската планина и в светилището. Той е близо до всички, които Го призовават в истина. Исаия се обръща към израилтяните: «Така казва Господ: „Небето Ми е престол и земята е Мое подножие; какъв дом искате да

Молитвата е свят сам по себе си и може да я познае само този, който живее в този свят.

Желанието на Бога да помогне на човека в нуждите, греховете, борбите и грижите му е много по-силно от желанието на самия човек да получи помощ.

построите за Мен? И какво ще бъде мястото на Моя покой?» (Ис. 66:1). На въпроса на самарянката къде е най-добре да се покланяш на Бога - в Йерусалим или в Самария, - Исус отговаря, че поклонението на Бога не се определя от мястото, а най-важното е да бъде поклонение с Дух и истина. Не е случайно пророческото слово, че Господ живее в смирените сърца и в съкрушения дух. За ап. Павел и Сила затворническата килия във Филипи е свято място не по-малко от величествения храм „Св. София“ в Константинопол. За тези, които са оцелявали и са се молили в ледените пустини на Сибир, Бог не е по-малко близък, отколкото за тези, които се молят в църквата „Успение“ в Йерусалим. Ето защо М. Лутер обобщава: „Християнинът не е привързан към нито едно място и може да се моли навсякъде: и навън, в полето, и в църквата.“ Това осъзнаване на вездесъщото Божие присъствие не противоречи на Иисусовите думи: «А ти, когато се молиш, влез във вътрешната си стаичка и като си затвориш вратата, помоли се на своя Отец, Който е в тайно» (Мат. 6:6). Защото молитвеното общение с Бога не е представление, а явяване на Бога пред човека, който Го при-зовава в нужда и благодарност.

ВЯРА В БОЖИЕТО МИЛОСЪРДИЕ

Най-дълбоката тайна на молитвата не е в това, че чрез нея човек е способен да убеди Бога да промени позицията Си, а в това, че докато се моли, дава възможност на Бога да му помогне. На този, който бяга от Господното лице, както Каин, няма как да му бъде оказана помощ. Бог не променя намеренията и волята Си по молба на човека. Неговата цел е да настрои молитвата на човека към Своята воля.

Често хора, твърдо решени да изпросят нещо от Бога чрез молитвена борба, са откривали, че удовлетворяването на молбата им носи много повече нещастие, отколкото благословение. Колкото по-дълбоко човекът на вярата прониква в тайната на молитвата, толкова повече се старее да следва позицията на Исус пред Бог Отец: „Не Моята воля, а Твоята да бъде.“ Желанието на Бога да помогне на човека в нуждите, греховете, борбите и грижите му е много по-силно от желанието на човека да получи помощ.

Исус в Своята проповед на планината насърчава учениците Си и народа към молитва с думите: «Искайте и ще ви се даде; търсете и ще намерите; хлопайте и ще ви се отвори; защото всеки, който иска, получава; който търси, намира; и на този, който хлопа, ще се отвори» (Мат. 7:7).

Павел, като апостол на Исус Христос, носи тази вест и пише до църквата в Ефес: «Като се молите в Духа на всяко време с всякаква молитва и прошение, бодърствайте в това с неуморно постоянство и молба за всички светии» (Еф. 6:18). В първото си Послание ап. Йоан свидетелства: «И дръзновението, което имаме пред Него, е това, че ако просим нещо по Неговата воля, Той ще ни слуша; и ако знаем, че ни слуша, за каквото и да попросим, знаем, че получаваме това, което сме просили от Него» (I Йоан 5:14). За Бога в изпълнението на ншите молитви няма чудеса. Той върши Своите творчески, пълновластни дела. За Бога е свойствено само творческо властно действие. Отговорите на молитвите, които Бог дава, често до такава степен надхвърлят човешките прошения и представи, че дори не можем да схванем скритите връзки в това, което получаваме от Бога. И макар че получаваме помощ, често не разбираме последователността от събития и обстоятелства в Божия отговор. Остава ни само да възкликнем: „Боже, пътят Ти е свят, кой е велик като Теб! Ти си Бог, Който твори чудеса!“

ВЯРА В БОЖИИТЕ ОБЕЩАНИЯ

Безбройните молитви през хилядолетията са се родили от конкретните Божии обещания. Мнозина не биха се осмелили да застанат пред Бога с една или друга молба, ако Негово за-свидетелствано обещание не би им дало това дръзновение. Но е много важно и че в Библията се описва преживяното от хората, познали Бога чрез Неговите отговори като насърчение за другите. Защото едва ли има човешка молба или нужда, за които в Писанието да не е дадено обещание.

За мнозина и най-силното свидетелство на вярата не означава нищо. Те вярват в самите себе си. И докато не претърпят крах, ще останат свои собствени богове. Но има още хора, които честно си задават въпроса: „Има ли смисъл молитвата?“ За тях Божието Слово и свидетелствата на вярващите могат да станат подтик за живот в молитва. И тогава те също ще прославят Бога в Неговото все-властие, милосърдие и откровение с думите на Псалма: „Ще Те превъзнесам, Боже мой, Царю мой, и ще благославям Твоето име от века и до века“ (Пс. 145:1).

Якоб Нрьокер

Много трудно взе решение да напусне стария квартал и познатите орфани кашони, на които спеше следобед и през нощта, а понякога и през деня, ако не намереше достатъчно храна.

Но можеше ли да направи нещо срещу неканените гости? Новите бездомници бяха по-силни от него. Ако искаше да оцелее, трябваше да изчезне. Веднъж като малък вече се беше местил - от лошо на по-хубаво място. А сега? Кашони се намираха, но за ядене? В стария квартал имаше малка баничарница с масички и столчета отпред. Беше открил начин хем да минава покрай масичките незабелязано, хем хората, ако имат очи за света извън забързаното си ежедневие, да видят влажния му гладен поглед. И ако имат сърце, да му гадат нещо.

Само веднъж стана лошо. След дълго колебание, победен от глада и инстинкта, изтръгна тлъста баничка от ръцете на дебеличко момиченце с розово палто. Баничарят, който досега не му беше обръщал внимание, го подгони с парче старо желязо. За малко да избяга, но кварталът беше доста оживен и няколко случайни минавачи му препречиха пътя. Следващите дни прекара сред кашоните - не можеше да става. Слава Богу, раните бързо зараснаха. Баничарят отново се правеше, че не го вижда, и той се престраши пак да проси, отдалече.

Новият КВАРТАЛ

Днес беше вървял часове, докато се убеди, че е излязъл от стария квартал. Свечеряваше се, захладня и краката го заболяха. Малката градинка, която тъкмо прекосяваше, му се стори подходяща за пренощуване - щеше да се сгуши в беседката. Но тогава му хрумна, че тук беше чужд. Ами ако през нощта дойде някой, твърдо решен да му оспори мястото за спане? Разбираше, че слабото му, измършавяло тяло и гребният му ръст няма да внушат респект или жалост на никого, който се бори за покрив над главата си. Умислен подмина беседката. Ех, къде бяха старите кашони... Реши първите вечери да спи в някой вход, докато огледа района и разбере какви опасности го дебнат. Без да знае защо, зави надясно. Строполи се върху студентите каменни стълби пред входа на първата къща.

Сутринта стана рано и побърза да се махне, да не би хората да го заварят. От

безопасно разстояние огледа среднощното си скривалище. Слънцето беше изгряло и осветяваше голямата бяла сграда с дървена табела отпред. Обикновена къща? Хм... Втренчи се в черните букви на табелата. Нямахше полза - не можеше да чете.

До следобеда не се случи нищо. Никой нито влезе, нито излезе от голямата бяла къща. Учуди се - сградата не изглеждаше изоставена. Куражът му нарасна, когато до вечерта нищо не се промени. Сигурното място за спане означаваше за него повече от гразнещото усещане за празен стомах.

* * *

Трети ден в новия квартал. Осмели се да спи до по-късно. Тази нощ легна с чиста съвест на изтривалката, не на каменното стълбище. Присъни му се не-

ПРОДЪЛЖАВА НА СТР. 22 >>

>> ПРОДЪЛЖЕНИЕ ОТ СТР. 11

що – май беше милата жена, която често му даваше остатъците от баничката си. Тъкмо протяга ръка към него, той вече усеща миризмата и...ужас – баничката се изпарява, а бундите му очи съзират група хора, които са се насочили към входа на „неговата“ къща. В последния момент успява да отскочи.

- Абе, Марче, за малко да забравим ключа от църквата!

- Ох, лошо, че тая седмица от сряда нататък май никои не е влизал в църквата.

- Трябваше да изчистим. Какво ще си кажат хората?

Значи спи пред... църквата? Бялата сграда не е блок, а църква? Спи пред църквата в новия квартал? Леле! Нищо, че не разбираше значението на тази дума. Продължи да наблюдава от скривалището си. Надяваше се групичката жени да влязат в сградата и с това да се приключи. Но все повече хора, облечени добре, прииждаха към бялата къща, чиято врата за първи път виждаше отворена. Бяха много повече от редовните клиенти на баничарницата. Досети се – в църквата явно има нещо за ядене. Видя да влизат дори деца – още по-сигурен знак (в баничарницата те получаваха най-хубавата или двойна порция). Чакай, както всички са устремени към вратата и не поглеждаат настрана, може и той да успее да се шумгне. Е, добре, само ще погледне. Днес ще бъде ден за проучвания.

Но преди да е предприел нещо, вратата се затваря. Жалко, ще ги издебне, когато излизат. Има опит с търпението. Дали някой няма да изнесе нещо за ядене?

Отсега се упражнява да гледа още по-тъжно, отколкото внушава изнемошляло му тяло.

Но коя е тази гребна, мършава фигурка пред вратата? Опърнани грехи, разранени колена – това дете явно му беше брат по съдба. За миг се поколеба, но то наистина не пасваше на хората, влезли в бялата къща. А може би и то ще се реши да влезе? Детето явно нямаше такива намерения. След като се повъртя около вратата, то седна на студените каменни стълби, точно там, където беше спал три нощи. За миг изрвнува. Но какво да направи? Да отиде и да се присъедини към детето? Стоп, това беше ДЕТЕ.

Впечатление? Чувстваше, че нещо липва – липсват напрежението и трескавостта, с които беше свикнал по улиците. Разгледа лицата им. Нямахше да ги запомни – изражението им не беше различно. Но... въпросът беше в излъчването. Това дотолкова изостри любопитството му, че едва не излезе от скривалището. Бързо се осъзна и затърси с поглед колегата си по съдба. Странна работа – един от най-добре облечените мъже беше клекнал и говореше с просячето. Такова нещо не беше виждал. Обеща си, че ако сега мъжът извади нещо вкусно за детето и той следващия път да се пробва.

Доколкото успя да види, това не се случи. Проследи как детето, доволно и усмихнато, се смеси с тълпата на последните разотиващи се.

* * *

Новият

Независимо дали е със скъпо розово палтенце, или с протрити панталони, тръпки го побиха само при мисълта отново да се приближи до едно от тези малки същества. Тъкмо всичко вървеше добре в новия квартал, нямаше нужда от неприятности. Просията беше труден занаят. Видя му се вероятно хората от бялата сграда да излязат и да прогонят детето, вместо да му дадат нещо. Така тъкмо щеше да разбере дали и той има шанс.

* * *

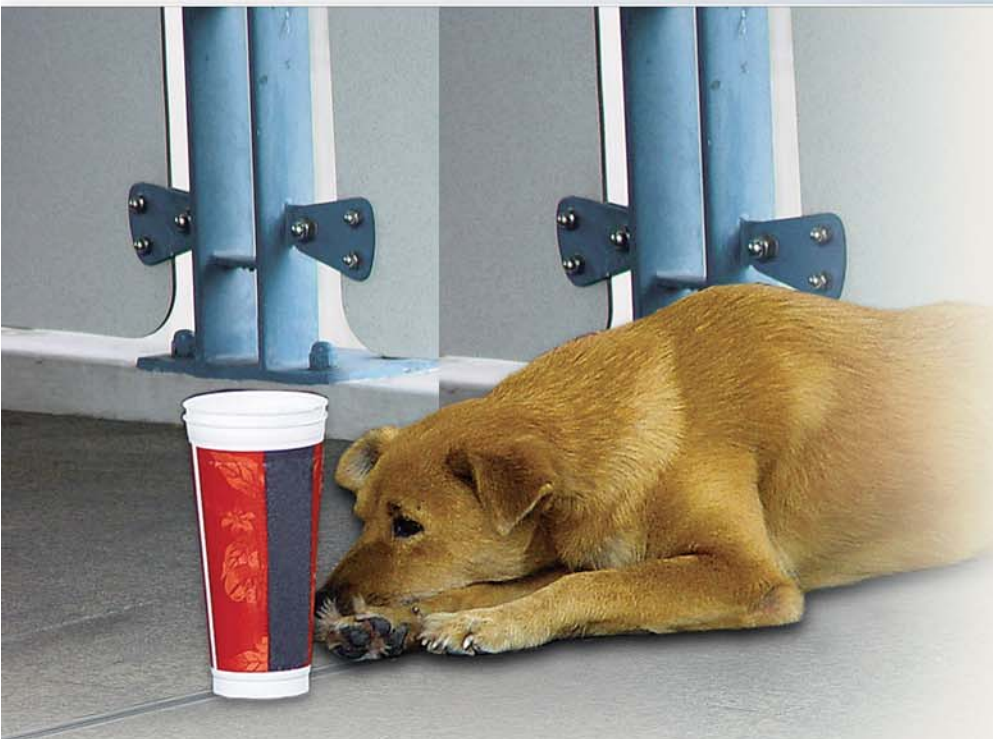
Беше се подготвил за по-дълго чакане. След час-два вратата се отвори и хората заприиждаха навън. Странна работа – сбърчи вежди той, – досега не беше виждал нито толкова много, нито толкова особени хора. Какво му направи

През следващите дни само следобед идваха по двама-трима души, но нито просячето, нито мъжът с костюма се мернаха. Тъкмо когато реши, че многото хора са били случайност, дойдоха отново. Успя да види как детето с ожулените колена и скъсаните грехи чакаше отвън и колко мила бяха хората с него.

„Другия път ще се престраша“ - помисли си той. Какво лошо можеше да очаква? Тези хора излъчваха такова спокойствие, не си представяше нито един от тях като баничаря с желязо в ръка.

* * *

Връщаше се от обиколка за храна, когато видя множеството хора да влиза в бялата къща. Събра целия си кураж и тръгна към вратата. Постепенно се смеси с тях. Ето, беше съвсем близо. Никои не му каза нищо, не го погледна накриво или с упрек. Хората вървяха и си говореха. Почувства се още по-сигурен. Дори никои не го изблъска да върви най-отзад. Сам реши така – все пак му трябваше вратичка да избяга при нужда. Ето, влизат един по един през широката врата. Скоро ще дойде и неговият ред. Храас!!! Вратата се затваря точно под носа му. Понечва да побегне. Защо стана така?

КВАРТАЛ

Чакай, нали нямаха нищо против да върви с тях? Направи ли нещо лошо? Не, само си вървеше. Беше ли прекалено препазлив? Не, дори много смел. А защо никои не го забеляза? Тръзна към скривалището. Не, стой, глупаво е. Ще направи като просячето – ще седне на каменните стълби и ще чака. Може би така добре облеченият мъж ще дойде при него, след като излезе. Нали и той е измършавял като детето.

Колко бързо минава времето! Хората излизат от бялата сграда с онази учудваща радост по лицата си. Презръщат се, говорят оживено. Хей. Хе-е-ей! Да вика ли? Не може да повярва, че всички го подминават. Как така, не е ли и той просяче? Обикаля около втора групичка от странните хора и се чувства по-зле, отколкото ако му бяха креснали или се бяха опитали да го прогонят. Сякаш е невидим, да не би спокойствието им да замъглява част от външния свят? Нищо не разбира. А, ето го мургавото просяче. Обградено от усмивки и хванато за ръка от добре облечения мъж, то също излиза от бялата сграда. Нима е било вътре? Все повече го е яд. Просячето и мъжът тръгват нанякъде, а той след тях. Добре, може би остана незабелязан в тълпата,

понеже за онези хора е непознат. Но тук, пред просячето и мъжа, трябваше да има шанс. Колкото и да се бе крил, погледът му се беше засичал с очите на детето. И нали бяха братя по съдба? Защо единият да бъде отвън, а другият вътре?

Мъжът се спира пред бугка за лакомства и детето получава топъл кроасан, добре изпечен геврек и още нещо, което той не може да различи. Толкова е заслепен от яд, че стои плътно зад двамата, на милиметри от краката им. Кроасан, геврекче – мммм... Чуйте ме – мммм... Вижете ме – мммм... Мъжът за миг като че ли се обръща и го зърва, но веднага потупва просячето по рамото – да вървят. Ей, спрете! Ей! И аз седях пред вашата сграда – пред вашата църква! Ехо! Тук съм! Ехо! Върнете се!

* * *

Явно ще трябва да си потърси ново място за спане. Няма да е лесно, но какво пък – дори да го изгонят, този път може да реши да се бие. Ще бъде дори чест за него – някой ще му обяви война. Той ще се защити. Няма да остане незабелязан. Не знаеше колко ужасно чувство е това, преди да го изпита пред голямата бяла сграда с дървена табела отпред. Днес отново

е ден за събрание. Хората са вътре. Но той ще се махне колкото може по-скоро. Ще изяде остатъците от сандвичи, които намери до кофата, и после ще тръгне на оглед за нов дом. Точно така, а може да отиде и в друг квартал. Слава Богу, свобода поне има.

Както си гъвчеше, измършавялото рижаво куче не забеляза, че срещу него върви човек. Не видя и когато мургавото момченце клекна до него – току пред муцуна-та му. Стреснато от блясъка в белите грехи на детето, кучето отскочи назад.

- Ела, ела, не се плаши! Ела да те видя, няма да ти пипам яденето. И ти си нов тука, нали, като мене? Гледам те, все около църквата се мотаеш. Дај да те почеша. Много си ми хърбав, броят ти се ребрата. Я чуј – днеска се кръстих и Бог Иисус вече живее в сърцето ми. С други гуми, братче, нов човек съм, нищо, че не го разбираш. Реших, като се кръстя, да направя нещо добро, ей така, защо не? Слушай, реших да те приютя. Симпатяга си и си упорит, обичам такива. Каквото имам, ще го делим. Стой тука и ме чакай, отивам да си преоблека белите грехи и ще си ходим.

Просячето стана и тръгна нанякъде. Той наистина нищо не разбира, видя само блясъка в очите на детето и почувства топлата ръка да поглажда козината му въпреки струпеите.

Мъж и жена, току-що излезли от бялата сграда, тъкмо минаваха покрай кофите. Широка усмивка слезе от лицето на мъжа.

- Абе, ужас, голям проблем имаме в България с тия бездомни кучета! Какво ще ги правим, не знам - обърна се той към жената.

- Ти пък! Бог си има гостатъчно работа с хората, ти за животните ли почна да мислиш?! За тях май не пише и в Библията...

„Не се ли продават две врабчета за един асарий? И пак нито едно от тях няма да падне на земята без волята на Вашия Отец“ (Мат. 10:29).

Зора
Динчева

Преди да изкажем някаква своя молба пред дължностно лице, дълго мислим, преценяваме всяка своя дума, за да не пропуснем нещо или да не кажем излишни неща. Защо тогава си позволяваме да се молим небрежно?

започна да се моли почти по същия начин - подреждаше думите си точно така, дори тонът ѝ не се различаваше. Това ме накара да се замисля. Всеки човек има своята индивидуалност, всеки трябва по свой си начин да разговаря с Бога. И ако Му говори с чужди думи, като копира някого, не влага себе си в тази молитва, не изразява себе си. Такъв молитвен път, който ние сами си избираме, не води доникъде. И ако е така, трябва да се замислим - кога за последен път сме се молили истински?

Нека си припомним как се моли Исус Христос. За Него е писано: "Като принесе със силен вик и със сълзи молитви и молби на Този, Който можеше да Го избави от смърт, и ка-то бе послушан поради благоговението Си..." (Евр.5:7). Христос прекарва цели нощи сам в молитва, но сред хората се моли много кратко. В молитвата Си за възкресението на Лазар (Йоан 11:43) и при чудото с хляба и рибите (Лука 9:10-17) Той не започва отначало да моли Своя Отец да Го чуе. През нощта във вътрешната Си стаичка (Мат. 6:6) Исус се подготвя за всичко, което му предстои. И пред

Своя МОЛИТВЕ

К Какво знае съвременният човек за молитвата? Цяло поколение възпитаници на атеистичната епоха беше лишено от възможността да се моли. Ето защо у мнозина, когато за първи път чуят някой да се моли, молитвата остава у тях незабравимо впечатление. Понякога на богослужение проповедта не въздейства така, както една искрена молитва.

Когато започваме да ходим по-често на църква, ние не само се вслушваме как се молят другите, но и самите ние се учим да се молим, нагаждаме се към онова, което чуваме. Това е добре, но само в началото. Трябва да признаем, че когато слушаме другите, често ни привлича не толкова силата на молитвата им, колкото нейната красота. Когато заминах за Украйна и започнах да работя с малка група новоповярвали, останах поразен от този факт. При посещенията ни в Одеската църква една от сестрите често се възхищаваше от красотата на чутиите там молитви. С течение на времето тя

хората Той казва: "Отче, благодаря Ти, че Ме послуша. Аз знаех, че Ти винаги Ме слушаш; но това казах заради хората, които стоят наоколо..." (Йоан 11:41-42).

Като предвижда опасността, която заплашва учениците, Исус се моли за тях. И се обръща към Петър: "Сатана ви изиска всички, за да ви пресее като жито; но Аз се молих за теб, да не отслабне твоята вяра; и ти, когато се обърнеш, утвърди братята си" (Лука 22:31-32). Нерядко и ап. Павел казва: "...аз се молих за вас." Тези, за които той се моли, не са очевидци на неговите молитви, но изпитват в живота си резултата от тях. Можем ли днес да потвърдим, че сме се молили за своите брат и сестра и сме видели в живота им резултата от молитвите си?

Самият процес на молитвата в Божието Слово се описва така: "...учениците Йоанови... молитви правят" (Лука 5:33; СИ). Преди да се изправи пред хората, проповедникът работи, за да сътвори последователна проповед, в която да предаде това, какво му е открил Светият Дух. Молитвата също е служение пред Бога и е необходимо да бъде сътворена. Бог е вложил в нас творчески ум, който след като повярваме, постепенно трябва да се преобразява в ум Христов. Ако усъвършенстваме условия, в които живеем и се трудим, ако се грижим проповедите и свидетелствата ни да се подобряват, защо забравяме, че е необходимо да усъвършенстваме и нашите молитви?

Нека разгледаме процеса, чрез който се сътворява една молитва. Божието Слово чрез чудесни образи ни разкрива неговата последователност. На първо място, необходима е подготовка за молитвата. Нека се вслушаме в думите на цар Давид: “Защото Ти, Господи на Силите, Боже Израилев, откри това на слугата Си: Ще ти съградя дом. Затова слугата Ти намери сърцето си разположено да Ти се помоли с тази молитва” (II Цар. 7:27).

Давид разбира, че се моли пред Бог, Който се интересува от човешкото сърце. Ето защо той започва с молитва, която да го подготви: “Затова слугата Ти намери сърцето си разположено да Ти се помоли.” Но по какъв начин човек може да подготви своето сърце?

Ние сме храм на молитвата. За нашето служение в този храм ап. Павел казва: “Като се молите в Духа на всяко време с всякаква молитва и прошение, бодърствайте в това с неуморно постоянство” (Еф. 6:18). Известно е, че храмът е място, където хората са се събирали за молитва.

Ната кула

Състоял се е от няколко части: Светая Светих, светилище, външен двор и място за езичниците отвън. Дошлите отдалеч имат възможност да сменят пари и да купят животни за жертвоприношенията. Но във всичко това трябва да се спазва определен ред, всеки трябва да знае мястото си. А по времето на Христос животните и обменителите на пари, продавачите и купувачите се озовават вътре в храма. Затова Христос ги прогонва от там и възстановява реда. Ние живеем в реалния свят и неизбежно се нуждаем от вещи, пари и други ежедневни неща, но е ненормално, когато битовата суета заеме място в живота ни, което не й

Ако не познаваме Словото, ако не сме го вложили в нашите сърца, как Светият Дух ще ни припомни неща, които не знаем?

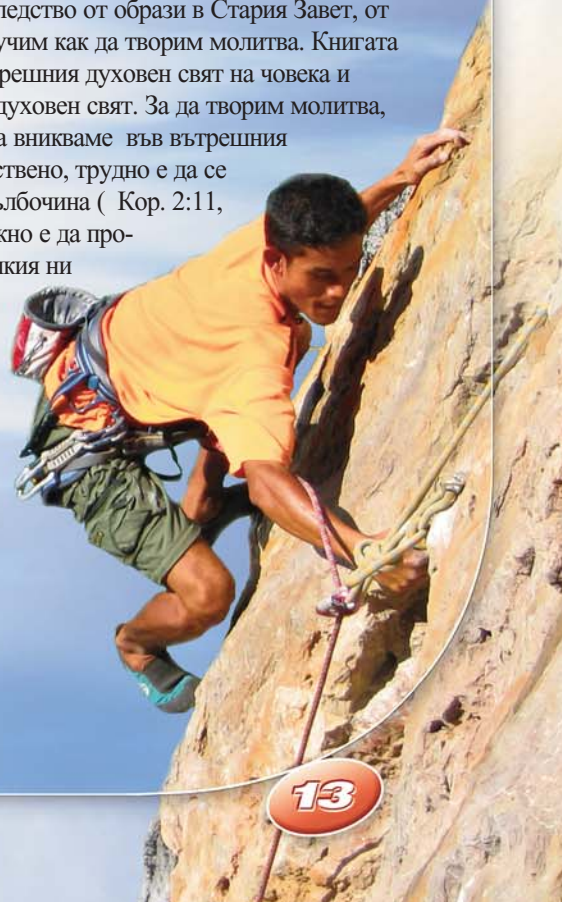
се полага. От ранна утрин се гмуркаме в житейските грижи и няма как да ги заобиколим, защото “...ако някой не се грижи за своите, а най-вече за домашните си... от безверник е по-лош” (I Тим.5:8). Но битовите проблеми, които трябва да оставим на своя ум, могат да проникнат и в сърцето ни, като осквернят нашия храм и натоварят духа ни. Христос ни предупреждава: “Внимавайте да не натежат сърцата ви от... житейски грижи” (Лука 21:34). Тогава не можем да се молим както трябва. Искаме да сътворим молитва, но нещо ни спира и не ни остава друго, освен да се помолим стандартно, традиционно, с наизустени фрази.

Ако искаме да се молим добре, преди това трябва да се обърнем към Бога с молба да ни очисти. Ап. Павел ни кара да пристъпваме към престола на благодатта: “очистени от лукава съвест” (Евр.10:22) Очистването е постоянен процес. Част от служението на свещениците в храма е било постоянно поръсване с кръвта на жертвените животни, която се внася дори зад вътрешната завеса, в Светая Светих (Евр. 9:1-14). Творчеството изисква постоянен труд. Не инерция, не автоматичност, а постоянно служение. Молитвата е труд, който изисква посвещение.

Никога не бива да забравяме, че когато се молим, говорим с Първосвещеника. Преди да изкажем някаква своя молба пред длъжностно лице, дълго мислим, преценяваме всяка своя дума, за да не пропуснем нещо или да не кажем излишни неща. Защо тогава си позволяваме да се молим небрежно?

Съществува определен ред в построяването на молитвата. Ап. Павел пише: “...увещавам преди всичко да отправят молби, молитви, прошения, благодарения...” (I Тим. 2:1) Отначало е нужна молитва за прошка. Молитва за себе си - Господ да ни прости, очисти и умие. И първосвещениците, преди да принесат жертва за народа, са правели жертвоприношение за себе си. След това трябва да благодарим на Бога, да му принесем жертва на хвала за чутата молитва.

Имаме богато наследство от образи в Стария Завет, от които можем да се научим как да творим молитва. Книгата “Псалми” показва вътрешния духовен свят на човека и законите на външния духовен свят. За да творим молитва, трябва да се научим да вникваме във вътрешния си духовен свят. Естествено, трудно е да се постигне цялата му дълбочина (Кор. 2:11, 2:14). Почти невъзможно е да проникнем в него с човешкия ни плътски ум. Често, когато искаме да се молим, не знаем откъде да започнем. Не можем да се настроим за молитва, много ни е трудно. По какъв начин да вникнем в себе си?

При сътворяването на молитвата участва цялото естество на вярващия – ум, душа и сърце.

Именно за това ни е дадено Божието Слово. Давид казва: “Твоето слово е светилник за краката ми и виделина на пътеката ми” (Пс. 119:105). Божието Слово е онзи светилник, който ни помага да разберем вътрешния си свят. (Йоан 16:14). Хубаво би било, преди да се молим, да прочетем молитвите на Давид - не за да ги наизустим и да се молим с тях, а за да “влизаме и излизаме” заедно с него в Светая Светих: “Господ ще пази влизането ти и излизането ти” (Пс. 121:8). Нужно е да осъзнаем, че сме скиния, в която има светилище и която е част от небесното, неръкотворното светилище. От Стария Завет знаем, че свещеникът влиза в Светая Светих, където се намира Ковчегът с плочите, върху които е написан Божият Закон - десетте заповеди. Бог казва за това място: “Там ще се срещам с теб...” (Изх.25:22). Трябва да се научим да влизаме в Светая Светих, за да разбираме какво Бог ни говори, и като излезем, да го реализираме в нашия живот. Трябва да жадуваме за откровения от Бога, които Той дава чрез Духа Си посредством Словото (Еф.1:17-19). Давид пише: “Прилепих се към Твоите свидетелства” (Пс. 119:31). Когато четем “Псалмите” рано сутрин преди молитва, тази книга ни помага да вникнем в нашия вътрешен свят. Тя разкрива преживяванията на човешката душа. Откриваме, че преживяванията на псалмопевеца са и наши, ставаме съучастници на неговите молитви. Така Божието Слово ни настройва да се задълбочаваме и да проникваме в Светая Светих. Например в Пс. 26 Давид се обръща към Бога: “Изследвай ме, Господи, и ме изпитвай, опитвай вътрешността ми и сърцето ми”. Ако в живота ни е станало нещо, което е вкоравило нашето сърце и ни е направило неспособни да чуваме гласа на своя Спасител, когато четем текста, Светият Дух насочва вниманието ни върху този стих и ние повтаряме с Давид: “Изследвай ме, Господи, и ме изпитвай, опитвай вътрешността ми и сърцето ми”.

Така можем да открием за себе си неща, които ще ни съкрушат и ще ни подтикнат да се молим конкретно за свои проблеми.

Затова е необходимо не просто да четем Библията, но и да я “вкусваме” (Йез. 3:1-3), да я изучаваме, а онези думи и стихове, които особено вълнуват сърцето ни, да прилагаме. Така, като прониква във вътрешния ни свят, Божието Слово посочва нашите проблеми, разкрива сърцето ни, разширява

го. И по-късно, когато започваме да се молим, Словото, което е вложено във “вътрешния ни ковчег”, излиза, произнесено с наши думи. Ние го възпроизвеждаме, може би дори цитираме. И такава молитва има особена сила. Изричаме именно това, което ни напомня Светият Дух, това, което отговаря на потребностите на нашата душа в дадената ситуация.

Потвърждение откриваме при мнозина мъже и жени на вярата, в чиито сърца прониква и действа Божието Слово. Така се моли Мария в Лука (1:46-56).

В книгата “Деяния на апостолите” виждаме как са се молили учениците, като са подкрепяли молитвата си с Божието Слово: “Издигнаха единодушно глас към Бога и казаха: “Владико, Ти си Бог, Който си направил небето, земята, морето и всичко, което е в тях, Ти чрез Светия Дух, Който говори чрез устата на слугата Ти, нашия баща Давид, си казал: “Защо се разяряваха народите и хората намисляха суети? Опълчваха се земните царе и управниците се събираха заедно против Господ и против Неговия Помазаник”. Защото наистина и Ирод, и Пилат Понтийски с езичниците и израилевия народ се събраха в този град против Твоя свят Син Иисус, Когото си помазал, за да извършат всичко, което Твоята ръка и Твоята воля са определили да стане. И сега, Господи, погледни на техните заплахи и дай на Своите слуги да говорят Твоето слово с пълна дързост” (Деян. 4:24-29).

Обърнете внимание, че цялото им естество участва в молитвата - ум, душа, сърце. В дадената ситуация те използват

Колко пъти всеки от нас е творил неразумни молитви, при спомена за които ни става страшно.

слово, казано от Давид, което в онзи момент напълно съответства на тяхната нужда. И сътворяват молитва, от която замаята „се потресе“. Несъмнено е необходимо Божието Слово да се изучава не само за да се проповядва и да се прилага в живота, но и за молитва. И ние действително, както казва ап. Павел, не знаем за какво да се молим (Римл. 8:26), но Светият Дух ни подкрепя в нашата немощ. Отначало Той влага Божие Слово в нас, после дава благословение и когато се молим с него. Така протича молитвата в духа (Еф. 6:18).

Ако ние действително вложим съкровището на Божието Слово в нас, можем да го прилагаме чрез водителството на Светия Дух. Христос казва: „А когато ви предадат, не се безпокойте как или какво да говорите, защото в същия час ще ви се даде какво да говорите“ (Мат. 10:19). Ако не познаваме Словото, ако не сме го вложили в нашите сърца, как Светият Дух ще ни припомни неща, които не знаем? А Той е способен да извлече от нашата Светая Светих онова, което сме вложили там. И ще го извлече според новия закон - на живот по Духа (Римл. 8:2), - който действа в нас: „Ще положи законите Си в сърцата им и ще ги напиша в умовете им“ (Евр. 10:16).

Ако дадем възможност на Светия Дух да извлече вложеното в нас, ще се молим за неща, които дори не сме планирали. И ще усетим силата на „извлеченото“ Слово, което посредством молитвата достига самото небе.

Сатана се опитва да заблуди Божия народ. Внушава, че трябва да се молим на Христос, Който е вътре в нас. Но това не е правилно. Ние се молим, като вникваме в себе си не за да направим в сърцето си място за поклонение на своето Аз, а за да преживеем процеса на освещение чрез Словото.

Следващият етап при молитвата е да достигнем външния духовен свят - божествения свят. За християните истинското светилище, където трябва да влезем, е на небето. Бог казва: „Аз обитавам на високо и свято място, още се онзи, който е със съкрушен и смирен дух“ (Ис. 57:15). Иисус Христос е „служител на светилището и на истинската скиния“ (Евр. 8:2) на небето. Образите от Стария Завет разкриват истинското служение на Иисус Христос. Свещениците тогава изпълняват своето служение всеки ден. Приемат даровете, които народът носи и ги принасят пред Бога. Но Иисус Христос е истинският Първосвещеник - ден и нощ изслушва нашите молитви, които излизат от сърцата ни и се издигат към небето. Той не само чува произнесените думи, но вижда и сърцата, от които излизат молитвите, знае техните цели, затова може да ги приеме или да ги отхвърли. Христос още на Земята показва отношението Си към молитвите на митаря и фарисея. Колко пъти всеки от нас е творил неразумни молитви, при спомена за които ни става страшно! Трябва да благодарим на Бога, че не всичките ни молитви са били приети. Бог по-добре знае какво ни е необходимо и би ни навредило. Като приемат жертвените животни, свещениците трябва да бъдат същевременно и лечители, и съдии. Те винаги трябва да са трезви, за да не допускат грешки, които да се окажат фатални за някого. Но не всички свещеници в Стария Завет и не винаги честно изпълняват своята работа, понякога те разгневяват Бога, като принасят в жертва болни животни. И на хората понякога им се иска

Нека си припомним как се моли Иисус Христос. За Него е писано: «Като принесе със силен вик и със сълзи молитви и молби на Този, Който можеше да Го избави от смърт, и като бе послушан поради благоговението Си...» (Евр.5:7)

техните порочни молитви да бъдат приети. Някои се молят волята на Бога да се присъедини към тяхната воля и да бъдат наказани брат или сестра, които са ги обидили. Исая описва възмущението на израилския народ, че не е получил отговор на своите молитви. Грях е намерил място в техния пост и молитва и Бог не ги е чул. В истинското небесно светилище не може да влезе нищо нечисто. Ако натрупаната от Сатана нечистота в сърцето не е била изчистена (Йез. 28:12-19), как могат да бъдат допуснати нечисти молитви?

За да достигнем Светая Светих, да достигнем Бога, трябва първо да Го потърсим. Мойсей „взе шатъра и го постави вън от стана, далеч от стана, и го нарече Шатър за срещане, и всеки, който търсеше Господа, излизаше при шатъра за срещане, който беше вън от стана“ (Исх. 33:7). Обърнете внимание - влиза не този, който търси разрешение на своите проблеми, а този, който търси Бога и Той впоследствие разрешава проблемите (Мат. 6:33). Да търсиш Господ, означава да желаеш Неговото присъствие, Неговия глас. Той дава откровение, дава озарение на нашия дух и разум, на плачещата и страдащата ни душа.

Авакум пише: „На стражата си ще застана, ще се изправа на кулата и ще внимавам да видя какво ще ми говори Той...“ (Ав. 2:1). Като заставате на молитвената кула, не бързайте да слизате от нея. Останете и изчакайте. Нека се научим не само да изливаме душата си пред Бога, но и да чуваме това, което Той ще ни каже.

Понякога Бог ни говори чрез определен стих от Словото, като привлича вниманието ни върху него. А в сърцето, което е получило Божие откровение и отговор на молитвата си, се възцаряват мир, покой и радост.

презвитер **Иван ВЪЛКОВ**

Само в смиреното и съкрушено сърце Христос ще направи Свое обиталище, Свой храм. Само там Той ще яви Своята слава и сила и ще царува завинаги.

ПОКЛОНЕНИЕ

Една от най-наболелите теми в Църквата днес е начинът на хваление и поклонение. Много се спори дали да се пеят по-съвременни песни, или трябва да се придържаме към традиционните форми на поклонение. Но дали начинът и формата са най-важното? Не трябва ли първо да проникнем в същността на поклонението с дух и истина, а после да търсим най-подходящия му израз?

Нека първо видим какво всъщност представлява поклонението с дух и истина. Поклонението трудно може да се дефинира, то трябва да бъде преживяно. Но като всеки вид преживяване и то изисква анализ и разбиране. "И такъв човек познавам (в тялото ли, без тялото ли, не зная, Бог знае), който беше занесен в рая, и чу неизразими гуми, които на човека не е позволено да изговори" (II Кор. 12:3-4). Със сигурност поклонението е толкова лично и вътрешно преживяване, че човек трудно би го изразил с гуми. От друга страна обаче, когато хората се покланят заедно, те се нуждаят от единство не само в духа, но и в разбирането. За да бъде резултатно и смислено, поклонението се нуждае от добро разбиране. За да осъзнаем по-добре същността на поклонението, ще се опитаме да разгледаме основните му характеристики.

Един от аспектите на поклонението е **благоговението**. Поклонението

е откровение. Човек преживява присъствието на Бога чрез откровение, ако стои пред Него в благоговение. При поклонението преживяването е двустранно - когато човек застава пред Бога със страхопочитание и благоговение, Той му дава откровение и тогава човекът осъзнава силата и славата на Бога, които се проявяват и пребъдват само в чисто и съкрушено сърце. Бог дава благоволенieto Си на хора, които ходят пред Него в благоговение. Поклонението в църквите ще стане по-сериозно и отговорно, когато служителите ще водят вярващите към благоговейно поклонение на Бога.

Друг аспект на поклонението е **празнуването**. По своята същност то е празнуване на Божието дело в историята - на Божието творение, на грижата на Бога за човечеството, на Неговия Завет за освобождение, на откровението Му чрез Иисус, кръста

и възкресението. Достойно е човек да хвали и прославя всичко това с цялото си естество. Както Мартин Лутер казва преди векове: "Да имаш Бог, значи да му се покланяш."

Поклонението е и **живот**. То не е ограничено в стените на църквата, а е синоним на целия християнски живот. Свързано е с човешките мисли и

Поклонението не е само нещо казано, то е и нещо направено.

лицето Си към човека. За ап. Павел е важно не само той да познава Бога, но и Бог да го познава: "...като бяхте познати от Бога..." (Гал. 4:9). В този разговор само чрез смирена вяра човек осъзнава високата ценност на живота в Христос.

Поклонението е **даване**. Основната цел при него не е да се получи благословение от Бога, а да се даде принос на Бога (Пс. 50:14, 23). В древността този принос се е изразявал чрез жертвоприношения. Псалмистът Давид пише: "Отдайте на Господа славата, дължима на името Му; принесете приноси и влезте в дворовете Му" (Пс. 96:8). В Новия Завет човек дава принос си чрез вяра и пълно покорство. "Свещениците", т.е. вярващите, "принасят духовни жертви, благоприятни на Бога чрез Исус Христос" (1 Пет. 2:5). Поклонението не е само нещо казано, то е нещо направено.

Поклонението е **предаване** на цялото ни естество на Бога - разум, чувства, отношения, желания (Пс. 50:14, 23). Нашите приноси са резултат от посвещението ни на

Бога. Само след като е изпълнена първата заповед - да възлюбиш твоя Бог с цялото си естество, ум, душа и сила, - човек може напълно да се посвети на Бога и да му принесе жертва и хвала чрез мисли, действия и живот. При поклонението „представяме телата си в жертва жива, свята, благоугодна на Бога, като наше духовно служение" (Римл. 12:1).

Поклонението е свързано с **есхатологическата функция на Църквата**. Тя се покланя на Бога от самото си основаване, покланя се и днес и ще продължи да се покланя на Бога във вечността. Поклонението е не само очакване за пълната изява на Божието царство, но и пълноценен начин на

живот тук и сега. За съжаление, много църкви днес съсредоточават вниманието си върху външната страна, върху формата на хвалението и не се обръща достатъчно внимание върху неговата функция и смисъл. Въпреки че толкова често се чете и се проповядва за очистването на храма и се говори как юдеите са подменили същността на поклонението и как Христос е разгневен от всичко, което се върши в храма, а няма място там, все още в нашите църкви смисълът на поклонението не се изяснява ясно. Ако не по същия начин, както при съвременниците на Исус, то днес фокусът е изместен от функцията към формата.

Д-р Глен Стасен в лекцията си "Истинска трансформация на Църквата" предупреждава за голямата опасност поклонението да се превърне в прослава в приятелска атмосфера, без да при-

зовава и насочва към ученичество, изработване на христоподобен характер, посвещението като начин на живот, без задълбочаване в познанието на Бога и духовните закони. За съжаление, съществуващата тенденция да се улеснява начинът на хваление, текстовете на песните да не притежават дълбок смисъл, да не се изучава в дълбочина Словото води към липса на познание за Бога, в резултат на което намира място в живота на християните дух на непочтителност и неблагоговение.

Има опасност сърцата на вярващите да станат като храмовия двор в Йерусалим. Изпълнени със суета, незнание, несправедно поклонение. Когато християните стават по-малко чувствителни към Божията святост поради непочтителност и фамилиарност, това рефлектира върху начина на поклонение в църквите. Така те изпадат в крайности при поклоне-

Продължава на стр. 30 >>

>> Продължение от стр. 17

нието. Едни стигат до ритуалност и законничество, други до имитация на свойски отношения с Бога.

Разпространените днес определенния "Христос суперзвезда", "Големият човек на небето" и т.н. говорят за принизяване на мисленето, изопачено разбиране за Бога. Това ли е Богът, на Когото се покланяме? Къде са страхопочитанието, смиреннието, които Бог търси в нашите сърца? Отново и отново Бог говори на човечеството, че не иска жертвоприношения, а съкрушен и смирен дух. Само в смиренното и съкрушено сърце Христос ще направи Свое обиталище, Свой храм. Само там Той ще яви Своята слава и сила и ще царува завинаги.

"Защото ние сме храм на живия Бог, както каза Бог: "Ще се заселя между тях и между тях ще ходя; и ще им бъда Бог, и те ще Ми бъдат народ" (II Кор. 6:16). "Христос се грижи за Своя храм - идва с бич в ръка и изчиства нашите сърца отново и отново, ако те не са това, което трябва да бъдат - храмове, в които се въздава слава на Бога."²

Църковното поклонение в **основата си е христологично**. Единстве-

¹ Stassen, G. Authentic Transformation of the Church: On the Pioneer, Apostolic, and Pastoral Tasks of the Church Theology. Lecture read on August 26, 2004.

² Hughes, K. That you May Believe. Wheaton, Illinois, Crossway books, 1999, p. 72.

³ Calvin, J. Commentary on the Gospel According to John. <<http://www.ccel.org/c/calvin/comment2/john1-9.htm>>

Бог дава благоволенieto Си на хора, които ходят пред Него в благоговение.

ният начин, по който човек може да общува с Бога, е чрез срещата му с Христос. Поклонението на Бога е възможно само в Личността на Иисус Христос, в Когото вярва всеки християнин. Благодарността на човека за освобождението от греховете се проявява най-вече в поклонението. Старозаветните жертви вече не са необходими, тъй като Христос е принесъл Себе Си в жертва (Евр. 8:13; 10:3-14). Сега Той е Този, чрез чиято кръв християните могат да бъдат простени и очистени. Христос изявява Себе Си не само на кръста, Той продължава да се открива на Църквата Си чрез поклонението. Ап. Павел пише: "Затова и Бог Го превъзвиси, и Му подарил името, което е над всяко друго име, така че в името на Иисус да се поклони всяко коляно от небесните и земните, и подземните същества" (Фил. 2:9-10). Вярващите се събират, за да се поклонят на Господ в "Христовото име". Така ранните християни са изповядвали своята вяра с думите „Кюриос Христос“, което на гръцки означава „Христос е Господ“.

Църквата също е Божият храм. Тя е нещо повече от институция, тя е жив организъм. Църквата като тяло на Христос чрез поклонението изразява не само Христовото дело на кръста, тя е свидетел за **живото присъствие на възкръсналия Христос в света**. Църквата като общност на възкръсналите е живо и побеждаващо тяло на царувания Христос.

Всяко събрание от вярващи е представителна част на Христовото тяло. Като тяло, което се покланя на Бога, Църквата винаги трябва да е в процес на обновяване. Христос очисти ва храма преди две хиляди години и днес Неговите действия имат отношение не към сградите, местата, където хората се покланят на Бога, а, както пише Жан Калвин: "Извършеното в древния храм трябва да бъде приложено към Църквата, която е Божието небесно светилище тук, на

земята. Не бива никога да забравяме Божието величие, което пребъдва в Църквата. Божието величие не трябва да бъде осквернено от никаква нечистота и единственият начин светостта да се запази е да не се допуска нищо, което противоречи на Божието Слово."³

Християнският живот е тясно свързан с предизвикателствата, които светът ежедневно отправя към всеки вярващ. Задачата на християнина днес е не само да устоява на изпитанията, на които дяволът и светът го подлагат, а и да свидетелства на света за Бога. Вярващият е поставен да бъде светлина и сол, т.е. да бъде и предизвикателство, причина хората да се замислят за християнския характер и жизнен път е по-различен. Той трябва да кара другите да се питат с каква сила и авторитет говори и живее.

Християните имат подобна сила да предизвикат света само чрез посветен живот пред Бога, чрез истинско поклонение с дух и истина. За да бъде един човек употребен от Бога, трябва да е проумял какво е истинско поклонение. Тогава Христос проявява Своята сила и слава, тогава не християните "тичат" след невярващите да ги евангелизират, а самите невярващи идват и питат: „Защо говориш и живееш по този начин?“

В старозаветния период юдеите принасят в жертва животни за умилостивение на Бога. Днес вярващите в Христос, Божия Син, са Божият храм. Вече не са нужни жертвоприношения на животни. Сега християните трябва да представят телата си в жертва жива, свята и благоугодна на Бога, защото те са храмът на Святия Дух. Само дълбокото разбиране за същността на поклонението като начин на живот с Дух и истина ще накара хората да не търсят формата вместо смисъла в своето познание за Бога.

Наталия Иванова

„Възлюби Господа, твоя Бог,
с ЦЯЛОТО СИ СЪРЦЕ И С ЦЯЛАТА СИ
ДУША, И С ЦЯЛАТА СИ СИЛА, И С ЦЕ-
ДИЯ СИ РАЗУМ.“

(Вт. 6:5; Лука 10:27, СИ)

Повечето съвременни хора свързват представата за велика личност с противоречивостта: ако един много надарен човек се е разкъсвал от драматични вътрешни противоречия, това със сигурност е белег за неговата гениалност. И обратно, личностите, които са цялостни, единни, които излъчват "простота" в своето поведение и светоглед, най-често не минават за велики, а за "нищи духом", с отрицателен знак.

Има ли основание подобно разбиране?

вете, които следват, да разгледам изключително важния фактор ПРИЗНАНИЕ.

Три амбиции за признание, които разделят сърцата ни

Бихме могли да си представим тези амбиции като три кръга, вписани един в друг, но не неподвижни, а разширяващи се - както когато хвърляш камъче по гладка водна повърхност. Най-малкият и най-вътрешен кръг ще нарека амбицията да бъдеш признат за син или дъщеря. Тази амбиция изглежда и наистина е съвсем основателна, което не означава, че получаваме подобно признание автоматично и естествено, със самия факт, че сме се появили на бял свят например.

изтъква наляво и надясно и без всякакъв свян факта на неговата незаконност и неравнопоставеност спрямо законния син Едгар. Проблемът тук не е само в думите, които нараняват честолюбие то на незаконния син и го настройват срещу брат му, а в едно цялостно, принципно отношение, в което е вплетен и въпросът с наследството и наследяването. Историята на отношенията между двамата братя и превръщането на Едмънд в типичен злодей, който няма да се спре пред нищо, за да добие признанието, отказано му изначално, показва, че приемането в достойнството на син или дъщеря се изразява чрез конкретни думи, но и действия на родителя - даването на наследство например.

МОЛИТВАТА ПЪТ ЗА ИЗЦЕЛЕНИЕ

Отговорът на този въпрос има съвсем практически смисъл, защото мнозина, преминали към християнски начин на живот, продължават да страдат, че сърцата им са разделени от противоречиви и взаимноизключващи се подтици и желания. В църквата като общество, което би трябвало да бъде алтернативно на светското, те продължават, често подсъзнателно, да търсят онова, което не са получили (или са получили недостатъчно) в дотогавашния си живот, и понякога са застрашени да се върнат към модели на поведение и реагиране, с които смятат, че са скъсали отдавна и окончателно. Макар факторите за състоянието на разделеност, нецялостност на сърцето, а оттам и изобщо на човешката личност - да са разнообразни, бих искал в редо-

АКО МОЕТО СЪРЦЕ НЕ Е ИЗЦЕЛЕНО ОТ РАЗДЕЛЕНИЯТА В НЕГО, ИМА ОПАСНОСТ ДА „ПРЕНЕСА“ СФЕРИТЕ НА ДЕЙСТВИЕ, В КОИТО ТЪРСЯ НЕПОЛУЧЕНОТО ПРИЗНАНИЕ, ОТ СВЕТСКАТА В ЦЪРКОВНАТА СРЕДА.

Според повечето хора за тях важи по-скоро обратното - някой друг получава признанието, от което се нуждаят, а самите те са лишени или се чувстват лишени от него (както се ЧУВСТВА поголемият син от известната Иисусова притча за блудния син - Лука, 15:11-32). Признанието, за което говоря, не е нещо абстрактно, нито е въпрос на декларации за обич. Ще дам един пример от литературата - там нещата от живота обикновено са представени в по-сгъстен и краен вид, но предимството е в силата на нагледния образ, с който мнозина могат да се отъждествят. Примерът е от Шекспировата трагедия "Крал Лир", за която вече имах възможност да говоря в друг брой на сп. "Прозорец"¹. Сега обаче няма да се занимавам с личността на нещастния крал, а ще обърна внимание на един по-второстепенен, макар и не по-малко живописен герой - Едмънд. Той е незаконен син на стария граф Глостър и баща му, който би трябвало да минава за добродетелен персонаж,

Много родители днес подценяват въпроса за наследството и не го поставят ясно и открито пред децата си. Възникналите в резултат на това недоразумения, конфликти и подозрения могат да се влачат с години и да отровят напълно атмосферата и в роднинските, и в непосредствените семейни или брачни взаимоотношения в не един дом. В такива случаи споровете между децата неправилно се тълкуват само като израз на алчност и стремеж към материалното. Даването на дял от наследството, при това даване с любов, а не насила, е материален израз на признанието: "Ти си мой син (или дъщеря)!" Споровете между наследниците често отразяват обидата от обратното твърдение: "Ти не си ми син (или дъщеря)!" и са опит чрез наследствения спор между братята или сестрите да се уредят неуредените, неизяснени отношения с родителите. В Шекспировата пиеса последиците от това развитие са трагични, но нерядко е така и в реалния живот, който тече

далеч от "светлините на рампата".

Вторият, по-широк кръг, се очертава от амбицията да те признаят за самостоятелен човек, с право на важни житейски избори, включително и ако те впоследствие се окажат погрешни. Възможно е някой да е получил признание като син или дъщеря, но да му е сложена тясна, сковаваша го "рамка", за да реализира полученото наследство и/или изобщо за да се разгърне като личност, да е останал затворен в "кафе-за" на родителските представи, очаквания и напътствия, на един манипулиращ контрол, който се опитва да го моделира по родителски образ и подобие. Да си представим, че в споменатата притча за блудния син бащата приема желанието на по-малкия син, но му поставя изрично условие: дела, които ти давам сега, ще го използваш само така и така, и по никакъв друг начин. Не са ли даровете

на много от земните родители точно такива - дарове с условие? В нередактирания от идеологическата пропагандна машина вариант на историята за Робинзон Крузо присъства доста значим религиозен пласт и той препраща на много места към притчата за блудния син. Дълго време Робинзон се измъчва от непоносимо чувство за вина "като блуден син", защото не е изпълнил "завета" на своя баща, който отеква в съзнанието му със силата на Божия заповед: да не напуска уютното положение на социалната прослойка, към която принадлежи, ако не иска да го постигнат ужасни неприятности и крушения. Нарушил родителския "закон", тегнещ като проклетие над него, Робинзон изживява всичко, което му се случва, като последица от това, като вид "първороден грях", който трябва да изкупва. Показателно е, че и след като се

ИСТИНАТА Е, ЧЕ АКО ИСКАМ ДА ЗАВОЮВАМ СВЕТА ЗА ХРИСТОС, ТРЯБВА ПЪРВО ДА СЕ ОСТАВЯ ДА БЪДА ЗАВОЮВАН ИЗЦЯЛО ОТ НЕГО.

покайва на пустия остров и се замисля над въпроси, наистина важни за вечното спасение на човека, действията му, за да култивира острова, продължават да бъдат форма на самодоказване пред отсъстващия баща. Макар да изглежда, че се е освободил от чувството си за вина пред него, Робинзон сякаш иска да му каже: "Ето, виждаш ли, че се справих, въпреки че не те послушах! Твоето проклетие се обърна в благословение за мен. Постигнах сам това, което съм, без твоята помощ и въпреки твоите предупреждения."

Най-широкият от трите кръга описва амбицията да бъдеш признат за най-добрия от всички в определена област. Подобна амбиция забелязваме в пове-

НА СЪРЦЕТО

В МОЛИТВАТА МОЖЕМ ДА УСВОИМ ВСИЧКО, КОЕТО Е РАЗКРИТО ПРИНЦИПНО В БОЖИЕТО СЛОВО И НИ Е ОБЕЩАНО КАТО ХРИСТИЯНИ, Т.Е. „СЪНАСЛЕДНИЦИ С ХРИСТОС“ НА БОЖИИТЕ ДАРОВЕ И БЛАГОСЛОВЕНИЯ.

дението на един известен герой от романната поредица "Човешка комедия" на френския писател Балзак - Йожен дьо Растиняк. В романа "Дядо Горио" Йожен все още е свит провинциалист, дошъл в тогавашната столица на света Париж, за да изучи правните науки и да се измъкне от мизерното съществуване, в което затъва неговото обедняващо семейство. С цената на много материални жертви, платени с трогателно себеприказание от сестрите му, Йожен успява да получи достъп до салоните на знатното парижко общество, но разбира, че това не гарантира и успех в него - успехът се заплаща не само с материални жертви, а и с жертви на "олтара" на съвестта. В края на романа амбициозният младеж, който се ужасява от перспективата на скромното и честно, но и "затънтено" съществуване, размахва заканително пръст към вълнуващия се в краката му парижки "океан" и отправя към големите или по-малки "риби" в него предизвикателните думи: "А сега ще видим - аз или ти!" Растиняк, както и неговият духовен баща Балзак, е болен от "наполеоновия синдром" - синдром, от който страда френското общество в следромантичката и следнаполеоновата епоха на Реставрацията. Но този синдром на завоевателя е като че ли характерен за човека изобщо, за "стария Адам", от грехопадението на

сам. Човекът и особено този, който не е получил признание в първите два "кръга", има непостижимата амбиция да завоюва света по един или друг начин, да докаже, че той (или, по-рядко, тя) е "най-най-от всички" в една или друга област на живота: Растиняк - във висшето общество, Балзак - в литературата, Дон Жуан и донжуановците - в любовните завоевания

Да се опитаме да обобщим: ако на тези три наши амбиции не е отговорено по подходящ начин, като християни не можем да пребъдваме спокойно в Бога, те ни дърпат постоянно в една или друга посока. Дори вече да сме част от Христовото тяло, Църквата, те могат да се проявяват и там, маскирани под благородни и добродетелни одежди. Може да се окаже например, че скритият ни мотив да благовестваме е всички да признаят колко велики благовестители сме. Затова неслучайно големи мъже на вярата, като основателя на първите християнски домове за сираци във Великобритания Георг Мюлер, са се молили дълго Бог да очисти сърцата им, за да са наясно с най-дълбоките си

мотиви, когато се захващат с едно или друго начинание.

Ако моето сърце не е изцелено от разделенията в него, има опасност да "пренеса" сферите на действие, в които търся неполученото признание, от светската в църковната среда. Последниците най-често са, че аз, съзнателно или не, с определени страни от поведението си заменям думите на Йоан Кръстител за Христос: "Той трябва да расте, а аз - да се смалявам" с "Аз трябва да раста, а той (братът, сестрата, съслужителят, "конкурентът" от другата деноминация) - да се смалява" (ср. Йоан 3:28 и сл.). Кое-то "смалява" и самия Христос - в мен и в църквата ми. Истината е, че ако искам да завоювам света за Христос, трябва първо да се оставя да бъде завоюван изцяло от Него.

Божие лечение

Както за всяко нездравно състояние, Господ не ни предлага друго лечение освен чрез и във молитва. В молитвата можем да усвоим всичко, което е скрито принципно в Божието Слово и ни е обещано като християни, т.е. "сънаследници с Христос" на Божиите дарове и благословения. Ап. Павел заявява дръзновено в първо лице множествено число, т.е. отнасяйки казаното не само към себе си като апостол, но и към всички вярващи в Христос: "Ала ние приехме не духа на тоя свят, а Духа, Който идва от Бога, за да знаем това, което ни е дарено от Бога" (I Кор. 2:12, к. м.; СИ).

Всички ние имаме нужда да
РАЗБЕРЕМ СЪС СЪРЦЕТО СИ, ЧЕ СМЕ
ОТДЕЛНИ ОТ РОДИТЕЛИТЕ СИ ЛИЧНОСТИ,
ЗАЩОТО ПЪРВО СМЕ БОЖИИ
И ЕДВА СЛЕД ТОВА - МИХАЙЛОВИ,
МЛАДЕНОВИ, ИВАНОВИ,
ГЕОРГИЕВИ...

Обетованата земя е ДАРЕНА - дадена на израилтяните още преди да влязат в нея, но от тях се очаква да я отвоюват, да я "усвоят", на първо място, като повярват в реалността на обещанието и на Бога, Който е способен да го изпълни. Така и ние усвояваме със сърцето си и чрез вяра онова, което умът ни вече знае и разбира по рационален път, когато четем Писанието. Останем ли само на нивото на рационалното знание, което не е "слязло" в сърцето, твърде вероятно е рядко да намираме истинска услада в четенето на Божието Слово, а през повечето време то да стои пред нас като Обетована земя - толкова близка и в същото време толкова плашещо недостъпна! И ще остане така, ако не позволим на Бога да каже лично, на всеки от нас, Своето лекуващо слово.

Ще разгледам последователно как Бог отговаря на тази три неудовлетворени амбиции за признание, за да ни освободи от вредните им последици в живота и в служението ни като християни.

На онези от нас, които не са били признати в достойнството на синове и дъщери от своите земни родители, Бог Отец казва с особена сила и благоволение думи като тези, които произнася при кръщението на Господ Исус Христос в река Йордан: "Ето Моя възлюбен син (или дъщеря), в когото (или в която) е Моето благоволение!" (ср. Лука 3: 22). Подобно на бащата от притчата за блудния син Бог Отец само е чакал да се запътим към бащиния дом, за да се втурне насреща ни, да ни обсипе с целувки и да ни прегърне, чакал е да чуе нашите покаяни думи, за да ни облече в достойнство, пред което бледнее всяко земно величие и признание: ние знаем, че сме "Божии чеда", и наистина сме (виж I Йоан 3:1-2). И също: "Самият Дух свидетелства на нашия дух, че сме Божии чеда" (Римл. 8:16, СИ). Може, по една или друга причина, да съм бил лишен от своето земно наследство, но Бог

има по-ценно наследство, което е запазил за мен и което никой не може да ми отнеме. То е нетленното наследство на тези, които са сънаследници с Христос, независимо дали са "от евреите" или "от езичниците" (ср. Еф. 3:6 и сл.). В християнския си живот можем да стъпим съвсем РЕАЛНО върху думите, които Бог отправя към нас и които не само ни откриват Неговата любов, но и ни утвърждават в нашата нова християнска идентичност. В моя духовен път подобни утвърждаващи думи имаха и имат огромно значение, за да вляза във владение на наследството, което Отец копнее да сподели с мен в Христос. Най-важното, което разбрах и запомних от тези думи, е: 1) че съм спасен; 2) че Отец ме обича; 3) че не трябва да се съмнявам в това; 4) че Той иска от мен да пребъдвам в Исус. Утвърждаващите думи на Отец към нас са ключови за това, да можем да стоим в истината, като черпим постоянно благодатна сила от единството с Него.

На второ място, всички ние имаме нужда да разберем със сърцето си, че сме отделни от родителите си личности - не защото живеем отделно от тях, създали сме свое семейство или сме се реализирали в различна от техните професионална област, а защото ПЪРВО сме Божии и едва след това - Михайлови, Младенови, Иванови, Георгиеви. Може да живея на хиляди километри от моите родители, да съм избягал отвъд океана от непоносимото близко съжителство и да съм достигнал възраст от половин век и все пак да съм свързан с тях с една нездрава емоционална и духовна "пъпна връв", която Бог иска да прекъсне. Ще Му позволя ли да го направи, като приема името, което Той иска да ми даде, като приема, че съм и стана (защото наистина съм!) първо Саваотов, Господен, Божии, Христов и след това - всякакъв друг? Готов ли съм да се изправа срещу конкретните неправди и пропуски на родителите ми спрямо мен - не с оглед на човешките преценки, а според абсолютния стандарт на Божията любов - и да им простя в името Христово, както Христос е простил на мен (ср. Кол. 3:13)?

Защо да не попрося от Бога, без да се съмнявам, всичко, от което наистина се нуждая, за да бъда плодотворно дърво в градината на нашия небесен Баща?

И накрая, ние ставаме "най-добри" в една или друга област, в едно или друго служение, когато признаем пред Бога своите немощи и непълноти в тази област и Го помолим Той да ги изпълни. Така ни съветва ап. Яков в своето Послание (Як. 1:5-7), така постъпва и цар Соломон, на когото не достига мъдрост и зрялост, за да управлява многобройните си поданици (II Лет. 1: 7-12). Защо да не попрося от Бога по същия начин, т.е. без да се съмнявам, всичко, от което наистина се нуждая, за да бъда плодотворно дърво в градината на нашия небесен Баща (виж Ис. 61:3)? Част от моите немощи и непълноти се виждат и с невъоръжено око, за други ще ми потрябва светлината на Божия Дух - за да видя какво все още трябва да съблека от стария човек в мен и какво от новия не съм облякъл. Защото преди да помоля за онова, което не ми достига, нужно е да изляза от "черупките", да оставя настрана всеки защитен механизъм, който съм изградил, за да ме пази от болка и нараняване.

Бих искал да насърча всеки, който се реши да тръгне по този молитвен път (сам или най-добре с други, които вече са вървели по него), че Бог ще му отговори КОНКРЕТНО и ще излекува сърцето му от разделенията в него. Защото тези разделения ни пречат да изпълним двете най-важни новозаветни заповеди - да възлюбим Бога с ЦЯЛОТО си сърце и с цялата си душа, и с цялата си сила, и с целия си разум, и ближния - като себе си (ср. Лука 10: 27-28, к. м.).

Ако обаче продължавам да се моля само "по принцип", ще си остана с принципите, които са нещо много хубаво, но не могат да животворят.

Д-р Калин Михайлов

Главен асистент в катедрата по теория на литературата при Факултета по славянски филологии на СУ "Св. Климент Охридски"

¹ Виж Михайлов, К. В Христос съм, следователно съществувам. - Прозорец, 2006, № 1, 18-21

² Това важи, в обратния смисъл, и за Корделия, най-малката дъщеря на Лир, - баща ѝ я лишава от наследство, в полза на двете си по-големи дъщери

³ Балзак, О. дьо. Дядо Горио. София: Отечество, 1978

⁴ Виж Стийл, Р. Георг Мюлер. С упование в Бога. С., Нов човек, 2000, 53 и сл.

Проф. д-р Вернер Гит често се сблъсква с мнението, че да вярваш в Библията в XXI век, е невъзможно. Но самият той смята друго. Инженер по образование, професор от 1978 г. и директор на Федералното физико-техническо ведомство в Брауншвайг, той не се съмнява в достоверността на библейските истини. Физико-техническото ведомство е най-висшата държавна служба в Германия в областта на измерителната техника, към която например се отнася атомният часовник. През февруари миналата година Гит излиза в пенсия и оттогава отделя още по-голямо внимание на писателския труд и четене на лекции.

По какъв начин този учен е повярвал в Библията? След бягството от Източна Пруссия заедно с други деца той

посещава уроци за изучаване на Библията в групата на сестра Ерна в село Заас унтер Люхов, Долна Саксония. Тук за първи път чува библейските истории, които му въздействат силно. Когато по време на обучението си се сблъсква с историко-критическата теория за възникването на света, той си мисли: "Колко жалко, че библейските истории са само една измислица!" По време на евангелизация в Брауншвайг, повече от двадесет години след като е изучавал Библията в детството си, той се обръща към Христос. Осъзнава, че Библията е истина, започва да я чете и да я изучава задълбочено. Първият въпрос, който възниква у него, е за всевластието: «Защо в създадения от Бога свят съществуват вируси, които заплашват живота?» И отговорът му е:

«След грехопадението живеем в паднал свят.» «Много съжалявам, че в баптизма има хора, дори някои пастори, които не вярват в Библията» - казва Гит, член на църквата в Брауншвайг. - «Съществуват достатъчно научни факти за вярата. Нито един аргумент в науката не противоречи на Библията» - убеден е 65-годишният учен. Вернер Гит се занимава с научни разработки в областта на информатиката, изчислителната техника и техниката за автоматично регулиране и управление. Резултатите от изследванията си обобщава в редица научни публикации.

За него науката не може да предложи нищо, което би променило убеждението му, че светът е създаден от Бога за шест дни. В книгата «Проблемът на сътворението» 50 учени от цял свят пишат за причините, поради които те подобно на Вернер Гит са убедени в истинността на библейския разказ за

Шестте дни на сътворението не е възможно да се проверят научно, защото законите на природата тогава още не са действали. Бог е действал със Своята сила.

Проф. д-р
Вернер ГИТ

УЧЕН И

сътворението на света. «Шестте дни на сътворението не е възможно да се проверят научно, защото законите на природата тогава още не са действали. Бог е действал със своята сила» - пише Гит. Той не смята, че еволюцията е приемливо обяснение: «Смъртта е само следствие от греха. Еволюцията минава през милиарди трупове, това не може да е методът на Бога. Нали Бог е самият живот, Бог е любов.» Ученият е убеден: «Ако се откажем от библейската теория за сътворението на света, нямаме никакво основание да вярваме в спасението чрез вяра в жертвата на Христос и Неговото възкресение.» За Гит вярата и науката не си противоречат, тъй като самият Бог е дал принципите на мисленето. Според него различните физически методи за датирание са все още недоказани - те не посочват абсолютната възраст на Земята. «Не съществува паралелно протичащ процес, не съществува калибрована скала, по която да се измерва възрастта. Може да се измери само това, което е възможно да бъде калибровано. Но т. нар. радиометрични методи за определяне на възрастта на Земята не са определени на калиброване. Само годишните кръгове на дървото обективно посочват възрастта му. Изкопаеми биха могли да възникнат като резултат от бързото образуване на земни пластове след катастрофите по време на потопа и след него. Тъй като потопът съгласно библейското летоброене се е случил преди около 4 000 години, най-старите дървета, запазени и до днес, не могат да бъдат по-стари от тази възраст.» Има ли основания да приемем възгледи като теорията за големия взрив или теорията за еволюцията? Гит е убеден: «Ако сведем сътворението на света до теории, основани на методическия атеизъм, това ще противоречи на Библията.»

На въпроса, дали има противоречия в Библията, ученият отговаря: «Това, което може да се възприеме като противоречие, е в рамките на крайното, но във вечността то намира решение». Ако

Иисус твърди, че който иска да придобие живот, ще го изгуби, това ни се струва противоречие. Но Той го твърди, той може да предвиди края, защото Божият Син е във вечността.»

За своите лекции Гит получава средно по две покани на ден. Неговото време е планирано за около две години напред. Той сам определя беседите си по църквите като евангелизационни. В края на дискусиата Гит винаги отправя призив за покаяние. «Почти навсякъде се покаяват хора» - разказва той. И не рядко разбира доста по-късно за влиянието на лекциите си: «В Русия, в град Янтарни, 11-годишно момче дало касета със запис на лекциите на своята учителка по немски с молба да прецени доколко е верен преводът. Днес тази учителка е член на местната църква.»

Вернер Гит насърчава всеки, който мисли самостоятелно. Своите лекции по информатика и теория на информацията в университетите той завършва с мисълта, че всяка информация се нуждае от източник, който да я създаде. «Информацията е духовна величина, а не свойство на материята. Затова трябва да съществува духовен източник или източник на биологичната информация, заложен в творението.» Когато студентите му задават въпроса, кой е този източник, той отговаря: «Мисля, че това е Създателят, за Когото се говори в Библията.» Гит се радва, когато сред слушателите му има съмняващи се хора. «Но те винаги много бързо се «изморяват» - казва той с усмивка. Една студентка веднъж го попитала откъде Бог има информация. «От Свръх-Бога, а Той - от Свръх-Свръх-Бога и т. н. до безкрайност. Като разсъждаваме логически, това е равностойно на един-единствен Бог, Който притежава безкрайната информация. Нали в Библията се казва, че Бог е всезнаещ.» В крайна сметка Гит получава нападки по-скоро от страна на богословите, отколкото на учените.

Особено популярната му книга «Най-важните въпроси» има 18 издания

Информацията е духовна величина, а не свойство на материята. Затова трябва да съществува духовен източник или източник на биологичната информация, заложен в творението

на немски език. Нейната поява не е планирана. Издателство CLV го моли за нов ръкопис. Тъй като Гит не разполага с готов материал, му идва идеята да публикува въпросите, които му задават след лекциите, заедно с отговорите. «Това са действително зададени въпроси - отбелязва той. Включил съм и такива, които изглеждат банални, от типа на: «Убивал ли е Иисус комарите, които бръмчат около Него?» За Вернер Гит има и неразрешими въпроси. Например за Йоан Кръстител: «Защо Йоан е най-малкият в небесното царство, макар че е приготвил пътя за Иисус?» Или за нашето време: «Защо убийцата Карла Фей Такър, която се покаява в килията за смъртници, ще бъде спасена, а нейните жертви може и да нямат вечен живот, ако не са се покаяли, защото са били внезапно лишени от живота си живи?» Или: «Защо Бог допуска ислямът така силно да противопоставя на благоестието, в резултат на което загиват милиони хора?» Една от силните страни в подхода на Гит е способността му да изследва въпроса, докато не намери решение. «Имам доста слабости - много говоря, а би трябвало да бъда по-сдържан» - анализира стила си той. В бъдеще ученият смята да напише своя автобиография. «Небето е място, където няма желаниа, там всички желаниа вече ще бъдат изпълнени. За небето се проповядва много малко - отбелязва Гит. Струва ми се, че многото «игри», които се предлагат в нашето търсецо развлечения общество, не задоволяват хората. Те просто им помагат да убият времето. Но ние трябва да им помогнем да мислят.»

Никола Турдон

С часове виках против волята си: „Иисус е прокълнат! Прокълнат, прокълнат!“ Това разсея последните съмнения за природата на моята „дарба“ за говорене на езици.

беше умерена, а аз почувствах как през тялото ми мина ток и ме хвърли на земята. Виждах как като че ли ме извеждат от залата и с огромна скорост се носех през тъмата към ярка светлина, докато не спрях пред внушаващ трепет светъл ангел. Силата на неговата власт ме накара да треперя от благоговение и тогава се чух да говоря на език, който не разбирах и никога преди не съм говорил.

От този момент с часове можех да говоря на непознатия език. Това ме изпълни с огромна гордост. По-

Чувах Как

вярвах на пророчествата, че съм избрано оръдие на Господ. Разбира се, много ми се искаше да предам това, което преживявам, на братята и сестрите в моята църква, като полага ръце върху тях. За щастие те се отнесоха към желанието ми със здраво духовно недоверие. Така че не ми се отдаде да го направя с никого.

„Нещо в очите ти ми навява страх“, тази фраза, която жена ми ми каза, ме накара да почувствам неувереност. Не исках нещо да застава между нас. И друго ме безпокоеше. От момента, когато получих дарбата да говоря езици, няхах нито една спокойна нощ. Отново и отново, независимо дали спях или бодърствах, виждах как някакви фигури, които приличат на хора, идват при мен и ме удушават. И само когато, обхванат от ужас, призовавах името на Иисус Христос, мигновено ме пускаха и изчезваха.

Когато започнах да подозирам, че нещо в живота ми не е наред, престанах да се моля на езици,

Свидетелство на Ралф Мюе, сътрудник на международната организация „Дружество за четене на Библията“. Живее и работи в Германия.

На конференция, организирана за празника на Петдесетница, получих способност да говоря езици. Този ден за мен стана Петдесетница на живота ми. Бях убеден, че най-накрая съм схванал пълното благовестие. Това обаче се оказа горчива заблуда.

Преди срещата ми с Иисус Христос носех в левия джоб на кожата си яке нож, а в десния газав пистолет с пробита цев. Сега там се появи Нов Завет. След няколко месеца на духовно формиране раз-

брах, че Бог сам ще се погрижи за мен пред „неприятелите ми“ (Пс. 23:5). Като се доверих на Бога, изхвърлих оръжието си.

На конференцията, когато преживях духовен обрат, една възрастна жена ме наблюдаваше по време на молитвата и ми каза, че съм много подходящ да получа дар за говорене на езици. Освен мен там присъстваха съпругата и тъщата ми. Жената положи ръцете си върху нас, докато траеше общата молитва. Реакцията на жена ми и тъща ми

макар че това за мен винаги беше свързано с възвишени чувства. За определено време кошмарите спряха.

Явно небесният Отец искаше да ми даде възможност да достигна вътрешна зрялост, за да укрепна за предстоящата духовна борба. Когато започнах да посещавам библейското училище, чух от братята за последствията от окултните практики. Но реагирах доста бурно и не желаех да слушам нищо по въпроса. Отговарях с присмех. На Бог му се наложи да използва по-силни средства, да за ме предпази. Една нощ видях живота си като на филм. При това ми бяха показани особено онези области, в които все още цареше хаос. Посланието беше категорично. Сега знаех, че трябва да се покая. Но врагът не искаше да допусне точно това. Когато

нетърпима болка. Споменаването на Христовата кръв ме доведе до ярост. Изведнъж усетих, че силите на някои от тези, които се молеха, отслабнаха. И действително след няколко минути братята станаха и спряха да се молят. Едни паднаха духом, други се усъмниха в истинността на това, което преживяват. Тогава настъпи кулминационният момент - когато братята започнаха да кажат на немски това, което говорех на непонятни езици, чух как проклинам Исус. С часове виках против волята си: „Исус е прокълнат! Прокълнат, прокълнат!“ Това разсея последните съмнения за природата на моята „дарба“ за говорене на езици.

Не всеки, който се е свързал със злите сили, преживява такава напрег-

Чрез дадената ми вътрешна свобода трябваше да се науча да различавам духовното от душевното. Чувствата могат да излъжат. Не бива да допускаме зли мисли и нечисти желания да се разпореждат в нас. Така отслабваме съпротивата си срещу намеренията на Сатана, който иска да ръководи нашия живот.

През дългогодишното си духовно служение посочих на много хора пътя за освобождението от зависи-

проклинавам Исус

на следващия ден поисках да се изповядам пред своя душегрижител, някаква сила ме хвърли на земята, както в онзи ден на Петдесетница. Силен юмрук ме удари в гърба и не-видими ръце започнаха да ме душат. Загубих съзнание. Братята се молеха. А аз като ненормален говорех и говорех на този непознат език. Макар че всъщност не говорех аз, а някакви сили в мен.

Учудвах се на всичко, което става, но нямах власт над тялото си, нито над това, което излизаше от устата ми. Беше ме срам за „театъра“, който разигравах. На братята им се наложи да повикат още няколко души да се молят, защото тъмните сили отново и отново хващаха тялото ми и го хвърляха към стената.

В тези страшни часове у мен настъпи ужасна промяна. Чувствата ми сякаш се отделиха от личността ми: в тези, които се молеха за мен, виждах врагове и намразих братята си. Молитвата им действаше върху мен като удар с камшик, който причинява

ната борба. Това е като с хората, застанали на силно течение: някои сериозно се разболяват, други леко настиват, а трети имат достатъчно силен организъм да се съпротивява.

Божие Слово разделя духа и душата (Евр. 4:12). Осъзнаването на този факт е свързано с най-важните истини в следването на Христос. Врагът успя да заеме определена част в моята душа чрез мисли, чувства и желания, макар че Божият Дух вече бе влязъл в сърцето ми и ме бе обявил за Божия собственост. Така, подобно на Божия народ в пустинята, поисках преживяване, което ми обещава нещо повече от манната на здравето учение (Числ. 11 гл.).

Приятните чувства не са надежден критерий за духовност. Нашето мислене може да стигне до заблуда, ако не го насочваме непрекъснато към послушание на Божието Слово.

мостта. Християни успяваха да обуздават греховните си сексуални желания. Хора, склонни към самоубийство изпитваха радост от живота.

Вярващи, които искаха да бъдат поблизо до Бога, се отказваха от суеверия, магьосничество и друг вид непослушание. Без съмнение Божият Дух дава на хората дарби. Но не за да застанем на първа линия или да доказваме нещо на другите. Това са дарове за служение, които ни правят способни да говорим и да действваме чрез силата на Бога. Те са предназначени да служат за полза на Църквата. Тук всеки трябва да контролира себе си.

Палф Мые

малко, но добри приятели и може би стабилно финансово положение, без излишък, но и без недоимък. Най-важното за нея определено беше любовта и това искаше да си купи най-напред. А хората трупяха и трупяха в количките си. Реши да спре някого и да го попита защо е цялата тази суета и бързане. Гласът ѝ прокълтя странно сред скрибуцането на количките, забързаните стъпки и деловите разговори, когато се обърна към мъж на средна възраст със слабо и изпито лице:

- Какъв е смисълът на всичко това?

Хората, които чуха думите ѝ, зяпнаха от почуда, но в крайна сметка решиха, че или момичето е много глупаво или че им се е причуло, толкова не им се вярваше някой да не вижда полза и смисъл в техните чудесни и нужни покупки. Запитаният господин, който едва не я отнесе с количката си, също я погледна учудено и отговори:

4000 грама (от най- на про

Малката фигурка се запъти с уверени и дори тържествени стъпки към грамадния комплекс от магазини. Светлините на бляскавите реклами почти заслепяваха момичето, но това не го смути, даже го накара да забърза. В ръката си стискаше скромна чантичка с най-ценните си богатства и наум си повтаряше за кой ли път списъка с покупки, който беше съставила предварително. Пристъпи вътре и се огледа любопитно. Огромната, притискаща се тълпа почти я уплаши. Всеки бързаше към набелязания магазин и често се блъсваше в някого. Тогава се разменяха остри, гневни думи. Но и това не продължаваше дълго, защото никой не искаше да губи ценно време. Най-силно впечатление на момичето направиха погледите на хората - втръчени в целта, студени и мрачни, погълнати от желанието да намерят това, което търсят. Всеки буташе пълна количка, но никой не изглеждаше удовлетворен от покупките си.

Момичето не можеше да разбере защо хората с най-много покупки видимо са най-малко доволни и защо всеки се стреми да получи още и още. Винаги бе мислила, че ѝ трябват само няколко неща, за да бъде щастлива и да живее добре. Не очакваше много от живота - искаше една красива любов,

- Недей да задаваш досадни въпроси - нито на себе си, нито на другите. Смисълът е да се наслаждаваш на живота, доколкото е възможно, и да намериш, каквото търсиш. Побързай да си купиш повече неща, за да си щастлива.

Отдалечи се бързо, защото нямаше време като всички тук и може би си спомни, че същият въпрос някога бе мъчил и него самия.

Със съмнение в сърцето момичето реши да потърси магазина за любов. В този момент забеляза, че е точно пред него. Беше целият украсен с розички и сърчица. "Колко сладниково глупаво!" - мина ѝ през ума. Но зарадвана, че е намерила магазина, побърза да премине през автоматичните врати във формата на сърце от розово стъкло. На щанда стоеше млада руса жена, облечена в розово, която с професионален тон и с безразличие я попита какво желае. Момичето учтиво ѝ каза, че търси истинска любов.

- Колко грама?

- Не знаех, че се измерва в грамове - отговори смутено момичето.

Продавачката я изгледа презрително:

- Естествено, всичко се измерва и за всичко има мерни

единици. Вашето сърце не изглежда да е много голямо, така че около 400 грама би трябвало да стигнат. Това е най-качествената истинска любов - каза тя, докато посочваше на шашнатото момиче голяма стъкленица, пълна с пухкава розова маса. - Имате късмет, че точно в момента е в промоция. Я покажете какво можете да платите. Любовта е скъпа - разменя се срещу доста неща.

Момичето ѝ показа плахо малката кесийка с няколко скъпоценни камъка, подарени при раждането ѝ - най-ценното, което притежаваше. Те блеснаха така силно, че заслепиха продавачката. През погледа ѝ премина завист и яд. Тя бутна пренебрежително кесийката.

- Съжалявам, но срещу това не можете да си купите любов. - Не изглеждаше да съжалява. - Трябва да си набавите таланти, пари, власт, а също и малко по-красива външност. Съветвам ви като начало да си купите по-модерни и маркови дрехи и да започнете да се гримирате. Може и да стане нещо от вас, но имате да работите доста.

Момичето я погледна в лицето - вътрешно не беше убедена, че ѝ се иска да заприлича на тази жена, чиято същност се

Едно сърце не може да бъде напълнено с малко любов, то се нуждае да знае, че има някой, който винаги ще го обича, каквото и да се случи - в каквото и да се провали, където и да отиде.

не се разплаче още там, но студеният поглед на продавачката я накара да преглътне сълзите си. Излезе от магазина и забута количката пред себе си. Премреженият ѝ поглед я караше да се блъска в минувачите, те я поглеждаха злобно и ругаеха след нея. Докато вървеше така безцелно, което не ѝ се бе случвало отдавна, стигна до едно място с пейки и фонтанче. Това бе кътче за почивка след дългото пазаруване, но там рядко имаше хора, тъй като, разбира се, никой нямаше време за подобни неща. Момичето седна при фонтанчето и се загледа в него. Във водата се изписваха красиви дъгички от отразената светлина. Протегна ръка и се опита да хване една от тях, макар да знаеше, че е невъзможно. В същия миг си помисли, че животът ѝ досега представлява точно това - жалки опити да задържи нещо, което не може да бъде задържано. Тази така нетрайна любов приличаше на безпощаден слънчев лъч, който я заслепява за малко, без дори да я стопли, и после се скрива. Колкото смисъл имаше да гони сенки и отражения толкова - да купува отново и отново от тази "истинска" любов, която тъй бързо се изпаряваше. Но тогава явно нищо нямаше смисъл. Беше там, откъдето тръгна в началото, когато влезе в магазина и прозря суетата. В този момент в главата ѝ прозвучаха думите: "Любовта никога не отпада" (Кор. 13:8). Вероятно ги бе чула или прочела някъде в големия магазин. "Ама че лъжа, поредната реклама" - помисли си тя, но думите не изчезнаха от съзнанието ѝ. С любов, която никога не отминава, не се беше сблъсквала досега. И не вярваше някога да я срещне.

***

Не искам да завърша историята, за да дам възможност на всеки сам да я завърши за себе си. Само искам да кажа с няколко думи какво се случва, когато избереш да повярваш на Този, Който е изрекъл думите: "С вечна обич те обикнах и затова прострях към тебе благоволение" (Йер. 31:3). Едно сърце не може да бъде напълнено с малко любов, то се нуждае да знае, че има някой, който винаги ще го обича, каквото и да се случи - в каквото и да се провали, където и да отиде. Това не е по силите на един човек и затова животът ни е пълен с разочарования, вечно сме огорчени и се самосъжаляваме. Колко често си казваме: "А аз си мислех, че ме обича, че ми е приятел/ка", и се чувстваме предадени. При Бога няма такава опасност, защото Той ни е обещал да не ни оставя и е подписал и подпечатал това със собствената Си кръв, "която за мнозина се пролива за опрощаване на грехове" (Мат. 26:28). Когато го осъзнаем напълно, сърцето ни се изпълва с любов.

Нека оставим момичето от нашата история на пейката в големия магазин само да реши какво да прави по-нататък, това е неин личен избор. Личен избор е дали ще избереш светлината, или нейните бледи и изкривени отражения, дали ще избереш 400 грама купена любов, или цял подарен Извор на любов.

Марина Михайлова

ЛЮБОВ

качествената, моционална цена)

криеше зад един тон грим и една неискрена усмивка. Но нашата героиня отново преглътна съмненията си и реши, че ще трябва непременно да си купи от тази любов независимо какво би ѝ струвало.

Момичето отиде и до много други магазини. Успя да си купи таланти, а част от тях продаде, за да има повече пари. С парите намери приятелство и т.н. Скоро заприлича на всички други купувачи. Въпросите за смисъла и другите ненужни и досадни разсъждения беше натъккала в най-прашното ъгълче на сърцето си. Скоро си набави така желаната любов и в началото беше щастлива. Розовото вещество се превърна в нещо като наркотик за нея, придобиеше ли някоя от стоките, срещу които може да получи любов, винаги бързаше към магазина, където се предлагаше любовта, и пълнеше сърцето си с нея, както резервоарите на колите се пълнят с бензин. И макар че винаги купуваше от най-качествената и скъпа любов, минеше ли известно време, тя изветряваше без да е могла да ѝ се наслади напълно. И ден след ден се озоваваше пред магазина за любов с пусто сърце.

Един ден, отново празно, мина през автоматичната врата на магазина. Но още преди да се е обърнала към продавачката в розово, тя я осведоми с типичната си мазна усмивка, че любовта е свършила и понеже магазинът е в процес на обновяване, няма да зареждат известно време, може би една или две седмици. Това подейства като удар на нашата героиня и чак сега тя разбра колко зависима е от тази любов и че няма да издържи толкова време без нея. Едва се съдържа да

Рисунки:
Юлия Правдохина

БОГЪТ на МИЛЕНКА

Навън Вали сняг, В камината гори огън.
Бабата на Миленка слага на масата баница с гъби. Наоколо сядат момчета и момичета. Те често идват на гости при Миленка. Тук винаги ги гощават с нещо вкусно, после си играят, а накрая възрастната жена им разказва чудесните истории за царе и пророци, за овчари и рибари и, разбира се, за Великия Бог, в Когото те вярват.

- Спомняте ли си деня, когато за първи път се замислихте за Бога? - пита Виктор.

Децата се усмихват...

В онзи ден децата се чувстват съвсем големи, защото родителите им са ги пуснали в гората да берат гъби

сами, макар че строго са ги предупредили да не ходят погалец от блатото. Но това няма да им попречи - гъбите са много през този сезон.

Децата носят кошнички и се събират в края на селото. Виктор, най-големият, вече дава команда да тръгват, когато изведнъж от крайната къща излиза бабата на Миленка, като я води за ръка. „Нима и тя ще дойде с нас?“ - с ужас си мислят децата. Миленка ходи заедно с баба си на църква, която се намира на няколко километра и много рядко излиза да играе с децата от селото. Не я обичат, щото не е много добра в училище и е госта изнежена. Дори сега е облечена с топли вълнени чорапи, а навън е горещо. Но най-вече не им харесва това, че когато решат да направят някаква лудория (да влязат в чужда градина, да си направят шега със слепия старец или да се закачат с минавачите), Миленка казва, че не бива - било грях.

„Виж я ти! Прави се на свята“ - мислят си децата.

И ето сега баба ѝ сигурно ще ги помоли да я вземат с тях. Така и става.

- Децата, вече съм стара да бера гъби. Вземете внучката ми - моли ги старата жена и добавя: - Бог да е с вас!

- Как така Бог да е с нас? Нима Бог ще бере гъби заедно с нас? - шегува се Виктор, а останалите се смеят.

- Не, Бог ще ви пази - отговаря жената.

- От какво да ни пази? В гората ни освен катерички и комари хищници няма... - ехидно казва Виктор и всички отново го подкрепят с весел смях.

Възрастната жена ги изпраца с поглед, докато се скриват зад хълма. Тя гледа червените вълнени чорапки, които се виждат отдалеч. Миленка наскоро преболедува и тя ѝ ги обу да не измръзне в гората. „Не трябваше да я пускам“ - мисли си баба ѝ. Но момичето чака на гости майка си от града и много ѝ се иска с баба ѝ да направят баница с гъби в чест на нейното пристигане.

В селото започват да се притесняват, когато слънцето залязва, а децата все още ги няма. Родителите отначало обикалят другите къщи, а след това молят кмета за кола и решават да тръгнат към гората да ги търсят.

- Нали трябваше да се приберат най-късно към седем часа - притеснено казва майката на Виктор.

- Да не би да са отишли зад блатото? - ужасява се друга жена.

А бабата на Миленка през това време се моли:

- Господи, спаси ги и ги опази...

А ето какво се е случило всъщност. След като е събрал половин кошница с гъби, Виктор дава команда:

- Момчета, които не го е страх, нека дойде с мен да събираме гъби зад блатото. Разправят, че там имало много гъби.

- Но родителите казаха... - опитва се да възрази Миленка.

Никой обаче не ѝ дава да се доизкаже. Децата я обикалят и Виктор, като я измерва със злобен поглед, казва:

- Слушай, монахино! Родителите няма да разберат, ако ти не им кажеш. А ако ни изгадеш, ще съжаляваш! Ще се ориентираме за пътя по хълмовете и дърветата.

Всички тръгват към блатото и само Миленка остава да плаче до брезата. Зад блатото децата се пръскат из гората в различни посоки и отвсякъде се чуват виковете:

- Охо, колко е голяма!

- Леле, колко много са тук!

Първа се опомня Катя, като вижда, че слънцето залязва:

- Е, край! Трябва да си тръгваме!

Всички се оглеждат и тогава осъзнават, че са се загубили.

- Ти си виновен, Виктор! Какво ще правим сега?

Всички дървета са еднакви... По-добре да бях останала с „монахињата“!

- Аз пък не останах, тръгнах след вас...

Едва сега забелязват Миленка, която спокойно събира гъби.

- Ти какво, с грешниците ли тръгна? Напразно! Сега цяла нощ ще седиш заедно с нас в гората - злобно казва Виктор.

- Не, няма! Нито аз, нито вие... Отбелязвах пътя за вкъщи с конци.

Децата се вележдат и чак тогава виждат, че Миленка е само с единия си чорап, а половината от другия държи в ръцете си.

- Слагах конци по дърветата, затова използвах чорапа - обяснява Миленка.

Конкурс

Списание "Прозорец" ви кани да
участвате в конкурс
на библейска тематика за:

• Стихотворения от деца
и от възрастни за деца

• Рисунки от деца и младежи
до 15 г. (до А4, пастел, акварел, молив)

Първа награда:
MP3-player

Втора награда:
WEB-camera

Трета награда:
USB-flash памет

Очакваме Вашите материали до края на 2007 г. на адрес:
Списание "Прозорец", жк "Западен парк", ул. "Суходолска" 2, до бл.71,
1337 София или на e-mail: prozoretz@mail.bg

- Ура! - Викат децата и се хвърлят към първата бре-
за, на която виси червен конец.

- Ето тук има един!

- А ето и другия!... - чуват се възгласи из гората.

Така, от дърво на дърво, най-накрая излизат към бла-
тото, а по-нататък пътят е познат. Слънцето вече се
скрива зад хоризонта, когато децата изкачват хълма и
виждат включените фарове на колата, които ярко ос-
ветяват пътя.

- Благодаря ти, Господи! - гласно произнася Миленка.

Всички мълчаливо се съгласяват, а след това повта-
рят гумите на благодарност. Не си мислят за наказа-
нието, което ги очаква, да не ги пускат вече в гората.
Но си мислят, че Богът на Миленка действително ги е
опазил от нещастие.

Наталия Войтенко

Градът на Мемфис (2 Царе. 36) Цар на Елам (Бит. 14:1)	Хидролокатор Избор между две възможности	Хълмът на изпитанието на Авраам (Бит. 22:2) Вид морски водорасли	Племенникът на Авраам, заселил се в Содом	Сирийски военачалник (2 Царе. 10:16) Мястото, където Бог подготвя Самсон (Съд. 13)	Хубав кон Сирийско божество (4 Царе 5:18)	Противник на Неемия (Неем. 2:10)
Европейска парична единица Кипърско пристанище (Деян. 13:5)			Благочестива жена от Йопия (Деян. 9)	Моавско божество (4 Царе. 23:13)		
Син на Ефрем (1 Лст. 7:23)			Полски цветя	Пчелен продукт		
Син на Ной (Бит. 9:10 гл.)			Хълмът на проклятието (Втор. 27:4,13)			
Обидна еврейска дума - безделник (Мт. 5:22)	Съзвездие	Носител на наследствеността	Райската градина на земята	Корейска мярка за дължина Мястото, където Израил изпитва Бога (Ис. 95:8)	Линията на ЖП линия или шосе	Отпадък от отсяването на брашното
Преизподня	Мадиямски княз (Съд. 7:25)	Райската градина на земята	Модел руски самолети	Старобългарска буква, двойно е		
Курортно селище в Тревненския балкан	Количество уловена риба		Част от денонощието	Заслон, стряха		Малко дете, пеленаче
Съпругата на Феликс (Деян. 24:24) Старозаветен пророк - тесвиец Постройка за животни		Мързелив човек (Пр. 6:6-9)	Племена, помощници на Исмаил	Жител на древна Гърция		
		Печатарска техника				
Марка немски мотоциклети	Ястие от месо със сос	Сиропиран сладкиш	Наше евангелско ВУЗ			
Родния град на Авраам	Отклонение от правата вяра					
	Землята на евреите в Египет (Бит. 46:28)	Ястие от месо със сос				
	Обръщение към учител (евр.) (Ив. 12:16)	Отклонение от правата вяра				
	Третата съставка на плода на Духа (Гал. 5:22)	Силопирани сладкиши	Наше евангелско ВУЗ			
	Френски скулптор (1840-1917)					
Разуми		Силопирани сладкиши				
Мястото, където р. Йордан спира пред Израил (Ис. Нав. 3:16)		Силопирани сладкиши				
		Силопирани сладкиши				
Курортен град в Швейцария	Част от тялото, орган (остар.)	Японски театър	Название на вируса на СПИН			
Плитки кошници за дрехи	Марка руски самолети	Австрийски физик, нобелист	Нота			
Столицата на Асирия						

Речник: Борислав Георгиев

Давос, Ламинария, Ни, Но, Роден, Сонар, Хес

В	Б	С	Д	М	Л	М
Н	А	В	У	Х	О	Д
С	О	Л	О	М	О	Н
М	Е	С	И	Л	Е	М
К	А	С	И	С	Т	Е
Т	Т	Т	Е	И	Р	А
П	А	С	Т	Е	Т	З
А	М	А	Л	И	К	М
А	М	О	Н	Е	Ц	Н
О	Н	А	Н	Т	А	Р
А	Т	М	И	Р	О	
О	Х	О	Т	И	З	
А	В	И	С	А	Г	
Я	Т	Р	А	К	А	
Т	Т	А	Р	А	Б	
О	В	И	Д	Р	О	
О	К	А	Р	И	Н	

Библейските цитати са от Библията на ББД

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БР. 4/2006

В обезлесените поля на нашите души
виреят ветрове от север -
протягат длани от кристал,
изсмукват хищно капчиците топлина
и ни превръщат в множество от Кай.
Нима сега сезонът е на Снежната царица
и ние може би живеем в ледена страна?...

Забравила коя съм,
в твоя храм аз влизам, Боже,
смирено коленича и се топи снегът
във малката молитвена сълза:

ТИ, КОЙТО ВСИЧКО МОЖЕШ,
върни ми вярата в доброто
и любовта на непознатия до мен,
безпътния дари със дом,
сирачето - със майка,
на нецелунатия обич дай
и слабия вдигни.

На мен, въздушната,
са нужни облаци.
Тъй топъл е дъхът ми,
но е тънък, много тънък
по твърдата земя да стъпва.
Понеже зная,
тежък ще е кръстът за нозете,
несвикнали сред кал да се провират,
едно те моля, мили Боже,
най-силните криле ми дай!

Малина Николчева

МОЛИТВА

Христос възкръсна!
Из гроба тъмни
Той мрака пръсна:
пред нас да съмне.

ХРИСТОС ВЪЗКРЪСНА!

Мъжът, детето
сега се радват,
играй небето,
трепери адът.

Да пейм, дружина!
Великден днес е!
Цял свят почина:
Христос възкресе!

*Иван
Вазов*

ISSN 1311-9893